

ΖΕΨΩΝΑΡΙΟΝ

«...ἡμεῖς δὲ τῆ προσευχῆ καὶ τῆ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτέρησωμεν» (Πράξ στ' 4).

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΔΙΔΑΧΗΣ
ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΕΡΒΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΖΑΝΗΣ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΦΥΛΛΟ 32

ΕΤΟΣ ΣΤ' • 2007
ΜΑΡΤΙΟΣ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ΠΑΥΛΟΣ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΤΗΣ ΑΓΙΩΤΑΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΣΕΡΒΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΖΑΝΗΣ

Πρός τούς Ἐντιμωτάτους Ἄρχοντας,
τόν εὐαγῆ καί εὐσεβῆ Κλῆρον
καί τόν ἀγιόλεκτον Λαόν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΕΠΙ Τῆ ΖΩΗΦΟΡΩ ΑΝΑΣΤΑΣΕΙ
ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Ἐσταυρώθης δι' ἐμέ, ἵνα ἐμοὶ πηγᾶσθαι τὴν ἀρεσκίαν
ἐκεντήθης τὴν πλευράν, ἵνα κρουνούς ζωῆς ἀναβλύσῃς μοι».

(Μακαρισμοὶ Ὁρθρου Μ. Παρασκευῆς)

Καί πάλι οἱ καμπάνες θά ἠχήσουν χαρούμενα καί πανηγυρικά καί ὁ γλυκόλαλος ἦχος τους θά διαλύσει τό πένθος τῶν ἡμερῶν τῆς Μεγάλης Ἐβδομάδος.

Καί πάλι οἱ καμπάνες θά δι-
αλαλήσουν τό χαρμόσυνο μήνυ-
μα τῆς Ἀναστάσεως καί οἱ καρ-
διές τῶν πιστῶν, τῶν φίλων τοῦ
Χριστοῦ, θά σκιρτήσουν ἀπό
χαρά καί ἐσωτερική ἀγαλλίαση.
«Θεασάμενοι» μέ τά μάτια τῆς
ψυχῆς μας τὴν ἔγερση τοῦ Θε-
ανθρώπου καί γευόμενοι «ὅτι
Χριστός ὁ Κύριος», θά προσκυ-
νίσουμε τό Μέγα μυστήριον τῆς

Ἀναστάσεως, βιώνοντας τό γε-
γονός ὡς δική μας προσωπική
Ἀνάσταση, ἐφ' ὅσον Ἐκεῖνος –
γιά τούς σταυρωτές Του «ὁ Ξέ-
νος» καί «ὁ Πλᾶνος», γιά ἐμᾶς,
ὅμως, τούς μαθητές Του, ὁ Κύρι-
ος καί Θεός, - «ἡμᾶς διεβίβασεν
ἐκ θανάτου πρὸς ζωὴν καί ἐκ
γῆς πρὸς οὐρανόν». (Εἰρμός ἀ'
ὠδῆς κανόνα Ἀναστάσεως)

Γεγονός ἀνεπανάληπτο σπὴν
ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος, γε-
γονός σωτήριο, γεγονός χαρᾶς
καί ἐλπίδας! Ἡ Ἀνάσταση τοῦ
Κυρίου Ἰησοῦ ἔκλεισε τὸν Ἄδην,
ἀνέστησε τὸν Ἀδάμ καί τούς
ἐξ Ἀδάμ, συνέτριψε τὴν μο-

Δός μοι τοῦτον τὸν
ξένον... Ξένος μέσα
στὴν ἴδια του τῆ δημιουρ-
γία! Πλήρης παραχώρηση,
πλήρης παραίτηση, τελεία
ἀγάπη! Ὅταν ἀγαπᾶς δὲν σὲ
νοιᾶζει ποιὸς εἶσαι καί ποῦ
μπορεῖ νὰ βρεθεῖς, δὲν σὲ
νοιᾶζει ἂν θὰ ἴσαι πρῶτος
ἢ τελευταῖος, μόνο ἀγαπᾶς.
Γίνεσαι χίλια κομμάτια, χω-
ρὶς νὰ διαιρεῖσαι, ξοδεύεσαι,
δίχως νὰ τελειώνεις. Πλή-
ρης συγκατάβαση, πλήρης
περιχώρηση, τελεία θυσία!
Ξένος στὸν κόσμον. «ἐκ βρέ-
φους ὡς ξένος ξενωθείς ἐν
κόσμῳ», αὐτὸς ποῦ ἀγαπᾶ
«πτωχοὺς τε καὶ ξένους». Γί-
νεται ξένος αὐτὸς ποῦ
μᾶς φιλοξενεῖ στὸν κόσμον
καὶ στὴ ζωὴ καὶ μᾶς ξαναδί-
νει τὴ ζωὴ γιὰτὶ εἶναι ξένος
καὶ στὸ θάνατον. Μόνο ζωὴ
μπορεῖ νὰ δώσει...

νοκρατορία τοῦ διαβόλου, κα-
τήρησε «τόν τό κράτος ἔχοντα
τοῦ θανάτου, τουτέστιν τὸν δι-
άβολον», ἔλυσε τίς ὠδίνες τοῦ
πνευματικοῦ θανάτου, συνέ-
τριψε πύλας χαλκᾶς αἰωνίους,
καὶ ἔλαμψε τό ἀνέσπερο φῶς,
ἔλαμψε ὁ Χριστός, ἔλαμψε ἡ
ἀλήθεια, ἔλαμψε ἡ ζωή!

Συνέχεια στὴ σελ. 5

ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΗ – Η ΑΓΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ (ΠΡΟΟΙΜΙΟ)

π. Δημητρίου Χαρισίου

«*Αγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμοιοῖα ὁμολογήσωμεν*»,
«ἅς ἀγαπήσουμε ὁ ἓνας τὸν ἄλλο, γιὰ νὰ ὁμολογήσουμε μὲ ὁμόνοια».

Α΄

Τὸ εἶναι τὰ πρῶτα γνωρίσματα τοῦ χριστιανοῦ· ἡ ἀγάπη καὶ ἡ πίστη. Μὲ αὐτὴ τὴν διπλὴ σφραγίδα στὴν ταυτότητά του ὁ πιστὸς μπορεῖ νὰ ἔχει θέση στὸ δεῖπνο τοῦ Κυρίου, ποὺ εἶναι ἡ Θεία Εὐχαριστία. Ἡ ἀγάπη καὶ ἡ πίστη εἶναι τὸ ἔνδυμα τοῦ γάμου γιὰ τὸ ὁποῖο λέει ὁ Κύριος στὴν παραβολὴ τοῦ Εὐαγγελίου. Ἡ πίστη εἶναι ἡ ρίζα τῆς ἀγάπης καὶ ἡ ἀγάπη εἶναι ὁ καρπὸς τῆς πίστεως. Οὔτε χωρὶς πίστη μπορεῖς νὰ πεῖς πὼς εἶσαι χριστιανός, ἀλλὰ οὔτε πάλι χωρὶς ἀγάπη. Ἄν μπορούσαμε νὰ δώσουμε μιὰ προτεραι-

ότητα, τότε θὰ λέγαμε τὴν ἀγάπη, σύμφωνα μὲ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο ποὺ λέει ὅτι ἀπὸ τὶς τρεῖς εὐαγγελικὲς ἀρετές, τὴν πίστη, τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ἀγάπη, μεγαλύτερη εἶναι ἡ ἀγάπη· «μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη».

Μετὰ τὴν ἐκφώνηση τῆς εὐχῆς τῆς προσκομιδῆς καὶ τὸ Ἀμήν τοῦ λαοῦ, ὁ λειτουργὸς ἱερέας δίνει τὴν εἰρήνη στὸ λαό. «*Εἰρήνη πᾶσι*». Ἡ εἰρήνη εἶναι ἀπαραίτητη τώρα, ποὺ πρόκειται νὰ δώσουμε τὴν ὁμολογία τῆς πίστεώς μας. Καὶ ὁ λειτουργὸς προτρέπει μεγαλόφωνα· «*Αγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμοιοῖα ὁμολογήσωμεν*». Τὴν προτροπὴ αὐτὴ, τὴν βρίσκουμε στὸν ἀρχαιότερο τύπο τῆς θείας λειτουργίας μὲ τὰ λόγια τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἀπὸ τὴν Α΄ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴ· «*Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ*», φιληθῆτε μεταξύ σας μὲ ἅγιο φίλημα. Ὁ ἀσπασμὸς αὐτὸς τώρα γίνεται μόνο μεταξύ τῶν λειτουργῶν ἱερέων· στὴν ἀρχαία ὁμοῦ ἐποχὴ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ἔδιναν φίλημα ἀγάπης μεταξύ τους καὶ οἱ πιστοί, χωριστὰ οἱ ἄνδρες καὶ χωριστὰ οἱ γυναῖκες.

Μετὰ τὴν γενικὴ αὐτὴ ὁμολογία θὰ ἀκολουθήσει τὸ ἱερὸ Σύμβολο τῆς πίστεως, δηλαδὴ τὸ «Πιστεύω...», ποὺ εἶναι μιὰ εὐχάριστη ἀνακεφαλαίωση τοῦ περιεχομένου τῆς πίστεως τῆς Ἐκκλησίας. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παραθέσουμε ἔδω τὸ κείμενο τοῦ Συμβόλου, καὶ πολὺ περισσότερο νὰ τὸ ἐξηγήσουμε. Μόνο τοῦτο νὰ πούμε, ὅτι πρέπει νὰ λέγεται ἀπ' ὅλους μὲ μιὰ μονόφωνη ἐμμελὴ ἀπαγγελία.

Μόλις τελειώσει τὸ «Πιστεύω...» ἡ φωνὴ τοῦ λειτουργοῦ ἀκούγεται σὰν στρατιωτικὸ παράγγελμα· «*στῶμεν καλῶς· στῶμεν μετὰ φόβου· Πρόσχωμεν!*» Ἄς σταθοῦμε δηλαδὴ ἐπάνω σ' αὐτὴν τὴν ὁμολογία κι ἅς μὴν κλονιζώμαστε ἀπὸ τὰ παραπλανητικὰ λόγια τῶν αἵρετικῶν. Ἐνῶ στὴν προτροπὴ τοῦ ἱερέως ὁ λαὸς ἀποκρίνεται· «*Ἐλεον εἰρήνης θυσίαν αἰνέσεως*». Στὴ θυσία δηλ. ποὺ ἐκεῖνος πρόσφερε γιὰ μᾶς κι ἔμεις προσερχόμαστε μὲ ἡμερὴ καὶ μαλακὴ καρδιά, ποὺ εἶναι καρπὸς μέ-
σα μας καὶ μεταξύ μας τῆς εἰρήνης.

Προκειμένου λοιπὸν νὰ μποῦμε στὴ βασιλικὴ αἴθουσα τῆς ἁγίας

ἀναφορᾶς, ὁ λειτουργὸς φωνάζει, μᾶς συνιστᾷ, ἀλλὰ καὶ μᾶς εὐχεταί, τὴν εἰρήνη· «*τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν*».

Ἡ Θεία Λειτουργία συνεχίζεται μὲ τὰ λόγια τοῦ ἀπ. Παύλου ποὺ εἶναι ὁ χαιρετισμὸς καὶ ἡ εὐλογία, μὲ τὴν ὁποία κλείνει ἡ δευτέρη πρὸς Κορινθίους ἐπιστολή· «*Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν*».

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἀρχίζει ἡ ἁγία ἀναφορὰ, ποὺ εἶναι τὸ κεντρικὸ σημεῖο τῆς Θείας Λειτουργίας. Ἀπὸ ἔδω καὶ κάτω τώρα εἶναι τὰ «ἅγια τῶν ἁγίων» τῆς ἱερῆς τελετῆς, ἢ γιὰ νὰ τὸ πούμε πιὸ σωστά, τὸ ἴδιο τὸ γεγονός καὶ ἡ θυσία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ποὺ μὲ τὴν ἐντολὴ του συνεχίζεται στὴν Ἐκκλησία· «*τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν*», εἶπε.

Ἐδῶ πιὰ δὲν μπορούμε νὰ πλησιάσουμε σὲ ὅσα γίνονται παρὰ μόνο μὲ τὴ σιωπὴ νὰ βλέπουμε καὶ νὰ ἀκοῦμε χωρὶς νὰ θέλουμε καὶ νὰ τολμοῦμε νὰ μιλήσουμε καὶ νὰ ἐξηγήσουμε ὅσα λέγονται καὶ γίνονται. Ὅσα μπορεῖ νὰ πεῖ μιὰ σωστὴ καὶ σεμνὴ τελετουργία, δὲν τὰ λέει ἢ πιὸ προσεγγιμένη καὶ σοφὴ ἐρμηνεία.

Σ' ἓνα παλιὸ λειτουργικὸ χειρόγραφο, μετὰ τὸ «Ἄξιον καὶ δίκαιον», ποὺ ἀποκρίνεται ὁ λαὸς σημειώνεται· «ὁ ἱερεὺς ἀπάρχεται τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς». Ἀπὸ τὸ σημεῖο λοιπὸν αὐτὸ ἀρχίζει τώρα ἡ ἀναφορὰ, ὅλο δηλαδὴ τὸ τμήμα τῆς θείας Λειτουργίας μέχρι τὸ τέλος. Στὸ ἐρώτημα τοῦ κάθε ἀναγνώστη, γιατί τὸ τμήμα αὐτὸ λέγεται ἀναφορὰ, μᾶς δίνει τὴν ἀπάντηση, ἓνας βυζαντινὸς ἐρμηνευτὴς τῆς θείας λειτουργίας, ὁ Θεόδωρος ἐπίσκοπος Ἀνδίδων· «*Τὶ δὲ ἡ ἀναφορὰ; Ἡ πρὸς τὰ πρωτότυπα τῶν τελομένων συμβόλων ἐποφίς δηλονότι*» δηλαδὴ ὅσα γίνονται τώρα στὴ θεία Λειτουργία βλέπουν καὶ ἀναφέρονται στὰ πρωτότυπα, ποὺ τὴν ἴδια ὥρα γίνονται στὸν οὐρανό. Ἐπίσης ἀναφορὰ θὰ πεῖ συγχρόνως καὶ προσφορά, ὅπως λέει ὁ ἴδιος ἐρμηνευτὴς· «*Προσφέρουμε ἢ ἀναφέρουμε τὰ τίμια δῶρα καὶ τελοῦμε τὴ θεία Λειτουργία, γιὰ νὰ δοῦμε ὕστερα καὶ νὰ ζήσουμε, ὅταν θὰ κοινωνήσουμε, τὴ χαρὰ τῆς θείας ἀναστάσεως*».

ΛΕΙΨΩΝΗΡΙΟΝ

Κωδικὸς ἐντύπου: 6510

Ἰδιοκτῆτης - Ἐκδότης

Ἰ. Μ. Σερβίων καὶ Κοζάνης

Διευθυντής
ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Παῦλος

Υπεύθυνος σύνταξης
π. Χρήστος Ζαχαράκης

Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ
Ζήσης Μπέλλος
Παναγιώτης Καραγιάννης
Παναγιώτης Βολάκης
Μιχάλης Κρανιώτης
Εὐθυμία Γαβριηλίδου-Καραγιάννη
Κατερίνα Πενυρτζή-Ζαχαράκη

Διεύθυνση
«ΛΕΙΨΩΝΗΡΙΟΝ»,
Ἰερά Μητρόπολις Σερβίων & Κοζάνης
Γκέρτσου 53, 501 00 KOZANI
Τηλ.: 2461-036.050, 2461-034.949,
fax: 2461-040.026
Internet : www.imsk.gr
e-mail: imsk@imsk.gr καὶ imsk@otenet.gr

Δωρεές, χορηγίες, συνδρομές
Ἰ. Μ. Σερβίων καὶ Κοζάνης

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΜΕΛΙΣΣΑ»
ΑΣΠΡΟΒΑΛΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 2397-023.313, fax: 2397-021.754

ΑΝΤΙΑΙΡΕΤΙΚΑ

Η ΗΘΙΚΗ ΤΩΝ ΑΙΡΕΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΗΘΟΣ

Α'

Ο ἰσπαδοὶ τῶν αἰρέσεων συνηθίζουν συστηματικὰ νὰ καυχῶνται γιὰ τὸν ἐνάρετο βίον τῶν μελῶν τῆς «Ὁμολογίας» τους καὶ συγχρόνως νὰ στιγματίζουν τὰ μέλη τῆς ἱστορικῆς Ἐκκλησίας ὡς κατάφορα ἀπὸ ἀμαρτίες καὶ πάθη. Ἀρέσκονται, μάλιστα, ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ μεγαλοποιῦν τὰ λεγόμενα ἐκκλησιαστικά σκάνδαλα, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ προβάλλουν κάποια παραδείγματα ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι δημόσια ὁμολογοῦν ὅτι προσχωρώντας στὴν συγκεκριμένη «Ὁμολογία» τους αὐτόματα ἀπαλλάχθηκαν ἀπὸ φοβερὰ πάθη, ὅπως τὸ πάθος τοῦ τσιγάρου, τῶν ναρκωτικῶν, τοῦ ἀλκοολισμοῦ, τῆς σαρκολατρίας κ. ἄ. Οἱ ὁμολογίες αὐτὲς προβληματίζουν πολλοὺς καὶ τοὺς κάνουν νὰ διερωτῶνται, μήπως στὴν συγκεκριμένη αἵρεση ὑπάρχει ὄντως ἡ ἀλήθεια.

Εἶναι μαρτυρημένο ὅτι κατὰ κανόνα ὁ ἐνάρετος βίος συνδέεται μὲ τὴν ἀληθινὴ πίστη καὶ ἡ ἀμαρτωλὴ διαγωγή μὲ τὴν πλανεμένη πίστη. Αὐτὸ τὸ ἐδίδαξεν ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς μὲ τὸν λόγο του: «πᾶς ὁ φαῦλα πράσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς... ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς» (Ἰω. 3,20-21). Τὴν ἴδια ἀλήθεια ὑπενθυμίζει καὶ ὁ ἅγιος Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος μεταξὺ τῶν ἄλλων γράφει ὅτι «ἐὰν ἡ πίστη χωρὶς τὸν ἐνάρετο βίον δὲν ἔχει καμμία ἀξία, πολὺ περισσότερο ἰσχύει τὸ ἀντίστροφο» (Εἰς Α' Τιμ. 5,2· PG 62,528).

Ὁ προβληματισμὸς, ὅμως, γιὰ τὸ ἂν καὶ πῶς συνδέεται ἡ πίστη μὲ τὸν ἐνάρετο ἢ ἀμαρτωλὸ βίον αὐτῶν ποὺ τὴν ὑποστηρίζουν, ὀφείλεται κυρίως στὴν ἀγνοία ποὺ ἔχουν οἱ πολλοὶ γιὰ τὸ ἀκριβὲς περιεχόμενο τῆς ἀρετῆς. Αὐτὴ ἡ ἀγνοία δημιουργοῦσε τὸν ἴδιο ἀκριβῶς προβληματισμὸ καὶ στοὺς ἀνθρώπους τῶν πρώτων χριστιανικῶν αἰώνων, σὲ σχέση τότε μὲ τοὺς εἰδωλολάτρεις. Μᾶς τὸν μεταφέρει ἀνάγλυφα ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἀπὸ τὴν ἐποχὴ του (τέλη 4^{ου} αἰ. μ. Χ.): «Τί λοιπόν, λένε οἱ πολλοί, δὲν ὑπάρχουν καὶ χριστιανοὶ ποὺ ἐπιτελοῦν ἔργα ἀμαρτωλά, ἀλλὰ καὶ εἰδωλολάτρεις ποὺ ζοῦν ἐνάρετα;».

Στὸν προβληματισμὸ αὐτὸ ἀπαντᾷ ἄμεσα ὁ ἴδιος ὁ οἰκουμενικὸς διδάσκα-

λος, ἀξιοποιώντας τὴν βασικὴ θεολογικὴ ἀρχὴ τῆς διακρίσεως. Διακρίνει δηλαδὴ δύο εἰδῶν ἀρετῆς· τὴν πνευματικὴ ἀρετὴ, αὐτὴν ποὺ ἐμφανίζεται ὡς καρπὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ τὴν φυσικὴ ἀρετὴ, αὐτὴν ποὺ ἔχουν λάβει ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μὲ τὴν δημιουργία τους ἀπὸ τὸν Θεό. «Κι ἐγὼ γνωρίζω, λέγει, ὅτι ὑπάρχουν χριστιανοὶ ποὺ ζοῦν μὲ φαυλό-

Ἄρχιμ. Αὐγουστίνου Γ. Μύρου, Δρ Θ.

τητα. Ἐὰν ὅμως ὑπάρχουν εἰδωλολάτρεις ποὺ ζοῦν ἐνάρετα αὐτὸ ἀκόμη δὲν τὸ ἔχω διαπιστώσει μὲ βεβαιότητα. Βέβαια, μὴ μοῦ μιλάς γιὰ αὐτοὺς ποὺ εἶναι ἀπὸ τὴ φύση τους ἐπιεικεῖς καὶ κόσμιοι, διότι αὐτὸ στὴν πραγματικότητα δὲν εἶναι ἀρετὴ. Ἀντίθετα, μίλησέ μου γιὰ ἐκείνον ποὺ ἀντιμετωπίζει στὸν βίον του τὰ πάθη καὶ γνωρίζει νὰ φιλοσοφῇ... Οὔτε πάλι νὰ μοῦ προβάλλης ὡς ἐπιχείρημα ὅτι ὁ τάδε εἰδωλολάτρεις ζῆ μὲ σωφροσύνη καὶ δὲν ἀρπάζει τὰ ἀγαθὰ τῶν ἄλλων, διότι δὲν εἶναι μόνον αὐτὰ ποὺ συνιστοῦν τὴν ἀρετὴ. Διότι, ποιὸ τὸ ὄφελος γιὰ κάποιον ποὺ τὰ ἔχει ὅλα αὐτά, ἀλλὰ παραμένει δοῦλος τῆς κενοδοξίας καὶ ὑπολογίζοντας τὴν συντροφιά τῶν φίλων του παραμένει στὴν πλάνη; Αὐτὸ σίγουρα δὲν εἶναι δείγμα καλοῦ βίου, διότι ὅποιος εἶναι δοῦλος τῆς δόξης δὲν εἶναι λιγώτερο ἀπαράδεκτος ἀπὸ ἐκείνον ποὺ πορνεύει» (Εἰς Ἰω. 28,2· PG 59,164). Σὲ ἄλλο δὲ σημεῖο σημειώνει: «Καὶ ἀπὸ ποῦ θὰ προέλθῃ ὁ τέλειος (ἐνάρετος) βίος; Ἀπὸ πουθενά ἄλλοῦ, παρὰ μόνον ἀπὸ τὴν θεία ἐνέργεια. Πῶς τότε ἐξηγεῖται ὅτι ὑπάρχουν καὶ εἰδωλολάτρεις μὲ ἐνάρετο βίον; Ἐκείνοι, ἂν τελικὰ ὑπάρχουν τέτοιοι, ὑπάρχουν εἴτε ἐκ φύσεως, εἴτε ἀπὸ κενοδοξία» (Εἰς Πράξ. 47,3· PG 60,331).

Μελετώντας προσεκτικὰ καὶ βαθύτερα τὰ παραπάνω κείμενα παρατηροῦμε ὅτι γιὰ νὰ ἀπαντήσῃ ὁ ἱερός πατήρ στὸ ἐρώτημα, ποὺ τίθεται ἀπὸ τοὺς πολλοὺς, ξεκινᾷ ἀπὸ τὸν προσδιορισμὸ τῆς ἀρετῆς.

Εἶναι γνωστὸ ὅτι ἡ ἀρετὴ ὡς ἔννοια ἀποτελεῖ βασικὸ γνώρισμα τόσο τοῦ ἡθους ὅσον καὶ τῆς ἠθικῆς, ἀλλὰ στὴν κάθε μία περίπτωση διαφοροποιεῖται ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενο καὶ τὴν ποιότητά της. Αὐτὸ τὸ γνωρίζει πολὺ καλὰ ὁ

ἅγιος Χρυσόστομος καὶ γι' αὐτὸ ὀμιλεῖ ἔχοντας ὡς δεδομένη τὴν ὑπαρξὴ δύο εἰδῶν ἀρετῆς· τῆς φυσικῆς ἀρετῆς τῶν ἠθικῶν συστημάτων, ποὺ εἶναι κατὰ σχῆμα ἀρετὴ, καὶ τῆς πνευματικῆς ἀρετῆς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡθους, ποὺ εἶναι ἡ ὄντως ἀρετὴ.

Σύμφωνα μὲ αὐτὴ τὴν διάκριση δὲν ἔχουν πραγματικὴ ἀρετὴ ἐκεῖνοι ποὺ ἀπλῶς διαθέτουν διάφορα φυσικὰ χαρίσματα. Ἀρετὴ ἔχουν ἐκεῖνοι ποὺ παλεύουν μὲ τὰ πάθη καὶ τὰ νικοῦν. Κι αὐτὸ τὸ ἐπιτυγχάνουν μὲ τὴν θεία χάρη, ἡ ὁποία προσφέρεται ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα μὲ τὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας.

Οἱ παρατηρήσεις αὐτὲς μᾶς βοηθοῦν νὰ διακρίνομε τὰ κύρια γνωρίσματα τῆς πνευματικῆς ἀρετῆς. Τὸ ἓνα εἶναι ἡ προέλευσή της ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ ἡ προσφορά της ἀπ' Αὐτὸ μόνον στὸν ἀναγεννημένο καὶ συνδεδεμένο μὲ τὰ πραγματικὰ Μυστήρια τῆς μιᾶς Ἐκκλησίας, μὲ τὰ ὁποῖα προσφέρεται ἡ θεία χάρις. Πρόκειται γιὰ τὴν ἀρετὴ ποὺ ὁ ἀπόστολος Παῦλος τὴν ὀνομάζει «καρπὸν τοῦ Πνεύματος» (Γαλ. 5,22). Τὸ δεύτερο γνώρισμά της εἶναι ἡ ἐλεύθερη συνέργεια τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ ἐκφράζεται μὲ τὴν ἐνσυνείδητη ἀποδοχὴ τῆς θείας ἐνεργείας καὶ τὴν προσωπικὴ συμμετοχὴ στὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν παθῶν. Ἐνάρετος πνευματικὰ δὲν εἶναι αὐτὸς ποὺ ἀπλῶς εἶναι ἀπαλλαγμένος ἀπὸ κάποιο πάθος κατὰ φυσικὴ ἀκολουθία, ἀλλ' αὐτὸς ποὺ ἐλεύθερα ἀγωνίστηκε ἐπικαλούμενος τὴν θεία χάρη καὶ ἔτσι κατάρθωσε νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸ πάθος. Τὸ τρίτο, τέλος, γνώρισμα τῆς πνευματικῆς ἀρετῆς, κατὰ τὸν ἅγιο Χρυσόστομο, εἶναι ἡ καθολικότητά της. Πράγματι ἐνάρετος δὲν εἶναι αὐτὸς ποὺ κατέχει μία ἢ καὶ περισσότερες ἀρετῆς, ἀλλὰ ἐκεῖνος ποὺ στολιζέται μὲ ὅλες τῆς ἀρετῆς, διότι ποῖα εἶναι ἡ ἀξία γιὰ κάποιον νὰ σωφρονῇ καὶ νὰ ἐλεῆ, ἀλλὰ νὰ εἶναι συγχρόνως γεμάτος ἀπὸ ἐγῶισμὸ καὶ φιλοδοξία;

Τίθεται λοιπὸν ἐπιτακτικὸ τὸ ἐρώτημα: Διαθέτει αὐτὰ τὰ γνωρίσματα ἡ ἀρετὴ, ὅπως τὴν ἀντιλαμβάνονται τὰ ποικίλα αἰρετικὰ συστήματα; Τὴν ἀπάντηση στὸ ἐρώτημα αὐτὸ θὰ ἐπιχειρήσουμε νὰ τὴν δώσουμε στὴν συνέχεια στὸ ἐπόμενο τεῦχος.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία

στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας

Α'

Τῆς Χρυσάνθης Καραγιαννίδου, Φιλολόγου

Θὰ ἤθελα κατ' ἀρχὰς νὰ εὐχαριστήσω τὸ Δήμαρχό μας καὶ ὅλους ὄσους συνετέλεσαν στὴ σημερινὴ ἐκδήλωση καὶ μᾶς ἔδωσαν τὴν εὐκαιρία νὰ προσπαθήσουμε νὰ ἐκδιπλώσουμε μία πτυχή ἀπὸ τὴν πλούσια Ἱστορία τῆς Πατρίδος μας. Μὲ τὴ μελέτη καὶ τὴ γνώση τῆς Ἱστορίας, λέει ὁ Κων. Παπαρρηγόπουλος, κρίνουμε πάντα σχεδὸν ἀσφαλέστερα καὶ ὀρθότερα καὶ γιὰ τὰ παρόντα πράγματα καὶ γιὰ τοὺς ὅρους τῆς προόδου καὶ τῆς μελλοντικῆς μας τύχης. Ἐνῶ ἀντίθετα, θὰ προσθέσει ἀργότερα ὁ Γιώργος Σεφέρης, «Σβήνοντας ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ παρελθόν, σβήνει κανεὶς κι ἕνα ἀντίστοιχο κομμάτι ἀπὸ τὸ μέλλον καὶ εἶναι θλιβερὴ ἡ ζωὴ ποὺ μοιάζει σὰν ἀκατοίκητο σπίτι.»

Τὸ θέμα «Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας» εἶναι εὐρύτατο καὶ εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ τὸ προσεγγίσει κανεὶς στὰ στενὰ χρονικὰ ὅρια μιᾶς ὁμιλίας. Θὰ τὸ ἐπιχειρήσουμε βέβαια ἀποτόντας ἕνα ἐλάχιστο φόρο τιμῆς σὲ ὅλους τοὺς ἀγωνιστὲς τῆς.

Ἔχει γραφεῖ, καὶ σωστά, ὅτι ὁ ἀγώνας γιὰ τὴν ἐλευθερία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ἄρχισε ὄχι στὶς 25 Μαρτίου 1821 ἀλλὰ στὶς 30 Μαΐου 1453, τὴν ἐπομένη ἀκριβῶς ἡμέρα ἀπὸ τὴν Ἄλωση τῆς Πόλης. Καὶ ἦταν ἀγώνας τῆς ἑλληνικῆς ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία μετὰ τὴν ἄλωση κατέστη ἀπαραίτητη

ὄχι μόνον ὡς θεσμὸς ἀλλὰ καὶ ὡς χῶρος γιὰ τὴ συσπείρωση τῶν ἀπορφανισμένων Ἑλλήνων. Ὁ ἐκκλησιασμὸς τῶν χριστιανῶν στοὺς ἔστω καὶ πενιχροὺς ναοὺς τοὺς γινόταν βέβαια γιὰ προσευχή, ἀλλὰ

καὶ γιὰ ψυχικὴ ἐπαφή καὶ ἐθνικὴ συνταύτιση. Μὲ τὰ βυζαντινὰ σύμβολα τοῦ τελετουργικοῦ, μὲ τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα τοῦ Εὐαγγελίου, τῶν εὐχῶν καὶ τῆς ὕμνογραφίας, μὲ τὰ ἄλλα μέσα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴ στοιχειώδη διδασκαλία τῶν συγχωριανῶν κληρικῶν, ὁ ὑπόδουλος λαὸς ξαναβρῆκε γρήγορα στοὺς ναοὺς τῆ μυστικῆς «Ἐκκλησία τοῦ Δήμου» του. Ἡ κατ'ἐξοχὴν ἐπαναστατικὴ θρησκευτικὴ ἡμέρα τῶν Ἑλλήνων στὰ χρόνια τῆς σκλαβιάς ἦταν ἡ Λαμπρὴ. Τὰ «Ἀναστήτω ὁ Θεὸς καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ», ἡ τὰ «συνέτριψας μοχλοὺς αἰωνίου» καὶ «ἀνέστης ὡς νικητής», ἀλλὰ περισσότερο ἀπὸ ὅλα

τὸ χιλιотραγουδημένο «Χριστὸς Ἀνέστη» (μὲ τοὺς κρότους, ἢ ἀργότερα τοὺς πυροβολισμοὺς, ποὺ τὸ συνόδευαν) ἦταν ἡ ἐλπιδοφόρα καὶ νικητήρια ἰαχὴ τοῦ Ἔθνους ἐπὶ αἰῶνες, ποὺ συνόδευε κάθε χρόνο τὴν ἀνανεούμενη ἀλληγορικὴ εὐχὴ του «Καλὴ Ἀνάσταση». Ἔτσι ἔκανε καὶ τὶς πρώιμες ἐπαναστάσεις τοῦ ὀ ἐλληνικοῦ λαός, ἔτσι ἔφθασε καὶ ὡς τὸ 1821.

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἄλωση ὁ Σουλτάνος σεβάστηκε τὶς θρησκευτικὲς ἐλευθερίες τῶν Ἑλλήνων, γιὰ λόγους σκοπιμότητας βέβαια. Φρόντισε μάλιστα ὁ ἴδιος γιὰ τὸν Πατριάρχη. Θεώρησε καταλληλότερο πρόσωπο τὸν Γεώργιο Σχολάριο, τὸν ἐπονομασθέντα Γεννάδιο, γνωρίζοντας τὴν εὐνοια καὶ τὴν ἐπιρροὴ ποὺ εἶχε στὸ λαό. Ἡ ἐκλογή καὶ χειροτονία του ἔγιναν ὅπως παλιά, ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων. Τὸν ὑποδέχθηκε κατόπιν μὲ μεγάλες τιμὲς καὶ τοῦ ὑποσχέθηκε πολλὰ προνόμια. Φεύγοντας τοῦ πρόσφερε χρυσὸ δεκανίκι μὲ πολύτιμους λίθους, ὅπως ἔκαμναν προηγουμένως οἱ βασιλεῖς, ὡς σύμβολο τῆς ἐξουσίας ποὺ ἔπαιρνε ὁ ἀρχηγὸς τῆς πίστεως. Ὁ Πατριάρχης ἀναγνωρίζεται ὡς Ἐθνάρχης-ὡς Γενάρχης καὶ ταυτόχρονα ὡς προστάτης ὁλόκληρου τοῦ ἑλληνικοῦ Ἔθνους ἀπέναντι στοὺς Τούρκους καὶ σ' ὅποιες ἄλλες δυνάμεις. Ὁ Πορθητὴς σημειώνει στρατιωτικὴ ἐπιτυχία, ἀλλὰ ὁ Πατριάρχης νικᾷ.

Πολύ σύντομα δὲ μὲ τὸ «βεράτιο», τὸ ὑποσχετικὸ δηλαδή, πού ἔστειλε ὁ Πορθητῆς στὸν Πατριάρχη μὲ πολλὰ δῶρα, ἐπικύρωσε τὶς προφορικές του ὑποσχέσεις. «Πατριάρχευε ἐν Εἰρήνῃ καὶ ἔχε τὴν φιλίαν ἡμῶν ἐν οἷς χρήζεις καὶ ἐθέλεις ἔχων πάντα τὰ προνόμια τῶν προκατόχων σου.». Αὐτὰ τὰ προνόμια ἀποτέλεσαν τότε τὴ νομικὴ βάση τῆς ὑπάρξεως τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου... Ὁ Πατριάρχης ἦταν ὁ ἀνώτατος διοικητῆς τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν μονῶν, εἶχε ἀκόμη καὶ γιὰ τοὺς λαϊκοὺς δικαιώματα δικαστικά καὶ διοικητικά. Καὶ αὐτὰ ἀναμφισβήτητα ἀναγκάσθηκε ὁ Πορθητῆς νὰ τὰ παραχωρήσει ἀπὸ τὸ αὐτοδύναμο κύρος τῆς Ἐκκλησίας καὶ διότι ἀναγνώριζε ὅτι γιὰ νὰ μπόρουν οἱ Τοῦρκοι νὰ συγκροτήσουν κράτος καὶ νὰ συντηρηθοῦν εἶχαν ἀνάγκη ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες καὶ ἔπρεπε πάση θυσίᾳ νὰ τοὺς κρατήσουν στὴν πατρικὴ γῆ. Ἀργότερα ὄχι μόνο δὲ διατηρήθηκαν τὰ προνόμια αὐτά, ἀλλὰ ἡ στάση τῆς τουρκικῆς ἐξουσίας ἦταν πολὺ σκληρὴ καὶ ἀπάνθρωπη πολλὲς φορὲς ἔναντι τῶν ραγιαδῶν.

Τὸ οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, λοιπόν, καὶ γενικότερα ἡ Ἐκκλησία ἦταν ὁ κύριος πνευματικὸς χειραγωγὸς καὶ τὸ μόνο νομικὰ συντεταγμένο σῶμα τοῦ ἑλληνορθόδοξου κόσμου. Χωρὶς αὐτὸ οἱ ραγιαδες Χριστιανοὶ θὰ ἔμεναν ὄχι μόνο χριστιανικὰ ἀλλὰ καὶ πολιτικὰ ἀκέφαλοι, ἀπροσανατόλιστοι κι ἀπροστάτευτοι, μὲ κίνδυνο νὰ χαθοῦν ἀπὸ τὶς καταπιέσεις τῶν κατακτητῶν. Καὶ ὄχι μόνο οἱ Ἕλληνες, ἀλλὰ ὅλοι οἱ λαοὶ πού βρέθηκαν κάτω ἀπὸ τὴν πνευματικὴ του καθοδήγηση, Ρουμάνοι, Βούλγαροι, Σέρβοι, Ἀλβανοί. Κατὰ τὸν καθηγητὴ Γεράσιμο Κονιδάρη «Ἡ δημιουργία τῶν χριστιανικῶν κρατῶν στὴ Νοτιοανατολικὴ Εὐρώπη ἔγινε δυνατὴ χάρι καὶ σὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας.»

Συνοφασμένη μὲ τὴν Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τοὺς χρόνους τῆς τουρκοκρατίας εἶναι καὶ ἡ ἀντίστοιχη τῆς Παιδείας. Ὁ Γεννάδιος, ἰδρυτῆς ἄλλοτε «σχολεῖου φιλοσοφίας», ἴδρυσε τὴν Πατριαρχικὴ Σχολὴ τὸν ἴδιο κίονα χρόνου πού ἔγινε πατριάρχης, τὸ 1454. Αὐτὴ ἀναδείχθηκε ἡ κυριότερη ἔστια, ὅπου διατηρήθηκε ἡ σπιθαμὴ τῆς παιδείας. «Ἡ Μεγάλῃ του Γένους Σχολή... διαλαλεῖ ἐπίσημα τὴν πνευματικὴ συνέχεια τοῦ «Γένους».

Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 1

Ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ ἦταν ἀληθινὸς ἀλλὰ προσωρινός, διότι ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Ἄλλωστε γι' αὐτὸ τὸ γεγονός ἦλθε στί γῆ ὡς ἄνθρωπος, γι' αὐτὸ τὸ Σωτήριο γεγονός αὐτοπροαίρετα καὶ αὐτόβουλα γεύθηκε τὸν θάνατο ἐπάνω στὸν Σταυρὸ «ἢ Ζωὴ ἢ ἀθάνατος!» Μὲ ἀποτέλεσμα τὸ ἔυλο τοῦ Σταυροῦ, διὰ τοῦ Τιμίτου Αὐτοῦ Αἵματος νὰ γίνῃ ξύλο τιμῆς, ξύλο ζωῆς καὶ σωτηρίας! Ὁλβιος ὁ Τάφος Του, δηλαδή μακάριος καὶ εὐτυχής γι' αὐτοὺς πού τὸν προσκυνοῦν καὶ τὸν πιστεύουν.

Γι' αὐτὴ τὴ σωτηρία μας ἦλθε ὁ Ἰησοῦς, τὸ δεύτερο πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος, καὶ μᾶς τὴν προσέφερε χωρὶς ὑλικά ἀνταλλάγματα ἕνα μόνο μᾶς ζητάει: τὴν καρδιά μας, γιὰ νὰ τὴν κάνει θρόνο Του καὶ πνευματικὴ Του κατοικία! Μᾶς ζητάει νὰ τὸν πιστεύουμε ὡς Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴ! Μᾶς θέλει ζωντανὰ μέλη τῆς Ἁγίας μας Ὁρθοδοξίας, μᾶς θέλει κλίματα καρποφώρα, μπολιασμένα καὶ ἄρρηκτα συνδεδεμένα μὲ Αὐτόν, πού εἶναι ἡ πηγὴ τῆς Ζωῆς.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ μίσους, τῆς κακίας καὶ τῆς ἀδικίας σταύρωσαν τὸν Χριστό, τὸ ὅποιο σημαίνει ὅτι σταύρωσαν τὴν εἰρήνη, τὴν ἀγάπη, τὴν φιλανθρωπία, τὴν ἀγαθοσύνη, τὸ φῶς, τὴν ἀλήθεια, τὴν ζωὴ. Καὶ ὅμως Ἐκεῖνος ἀνέστη, διότι «οὐκ ἦν δυνατόν κρατεῖσθαι ὑπὸ τῆς φθορᾶς τὸν ἀρχηγόν τῆς ζωῆς». (Θ. Λειτουργία Μ. Βασιλείου).

Δύο χιλιάδες χρόνια ἔχουν περάσει ἀπὸ τότε! Δύο χιλιάδες χρόνια τώρα μὲ περισσό πείσμα τὰ ὄργανα τοῦ διαβόλου, τοῦ μίσους, τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀμαρτίας σταυρώνουν τὸν Χριστό καὶ ὅμως Ἐκεῖνος ἀνασταίνεται, ἐνῶ οἱ διώκτες Του χάνονται, ἢ μᾶλλον κάποιοι μένουν στί χλεύη καὶ τὴν ἀπαξίωση. Καὶ σήμερα πολεμᾶται ὁ Ἀναστάς Ἰησοῦς καὶ διώκεται ἡ Ἐκκλησία Του! Οἱ συνειδητοί, ὅμως, χριστιανοὶ μένουν ἀμετακίνητοι καὶ ἀταλάντευτοι, ἥρεμοι καὶ γαλήνιοι, μὲ θάρρος καὶ ὑπομονή, μὲ καρτερία καὶ ἐλπίδα, τὴν ἐλπίδα τῆς Ἀναστάσεως ἄλλωστε τὸ διαλάλησε ὁ Κύριος καὶ τὸ ὑποσχέθηκε: «...θαρσεῖτε τριήμερος γὰρ ἐγείρομαι, εἰς ἀγαλλίασιν πιστῶν, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον» (Δοξαστικὸ αἰνῶν Ὁρθρου Μ. Δευτέρας).

Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ καὶ λαμπροφορεμένα χαρεῖτε τὴν ἡμέρα, ψάλλετε ὄχι μόνο μὲ τὰ χεῖλη, ἀλλὰ μὲ παλλόμενη καὶ ἀγαλλόμενη καρδιά τὸν ἐπινίκιο ὕμνο, τὸν θούριο τῆς Ἀναστάσεως: «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας, καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι, ζωὴν χαρισάμενος».

Νὰ εἴσθε Εὐλογημένοι καὶ Ἁγιασμένοι ἐν Χριστῷ Ἀναστάντι.

Μετά πατρικῶν καὶ πασχαλινῶν ἀσπασμῶν
Εὐχέτης πρὸς Χριστὸν Ἀναστάντα

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο ΣΕΡΒΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΖΑΝΗΣ ΠΑΥΛΟΣ

Οἱ συμβολισμοὶ

Πρὶν ὁ Χριστὸς ἀναληφθεῖ στοὺς Οὐρανοὺς, ἔδωσε ἐντολὴ στους μαθητὲς Του μετὰ τὴν Ἀνάληψή Του νὰ ἐπιστρέψουν στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ νὰ περιμένουν ἐκεῖ ἕως ὅτου ἐνδυθοῦν μὲ δύναμη ἀπὸ τὸν οὐρανό. Ἔτσι τοὺς ἔδωσε ἐπαγγελία ὅτι θὰ λάβουν τὸ Ἅγιο Πνεῦμα γιὰ τὸ ὁποῖο μιλοῦσε καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς ἐπίγειας παρουσίας Του (Πράξ. α', 1).

Στὶς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, περιγράφεται αὐτὴ ἡ ἐπαγγελία πρὸς τοὺς μαθητὲς Του πὸν πραγματοποιήθηκε πενήντα μέρες μετὰ ἀπὸ τὸ Πάσχα καὶ δέκα μέρες μετὰ τὴν Ἀνάληψή Του.

Στὴν Ἐκκλησία ἐορτάζουμε τὴν Πεντηκοστὴ κατὰ τὴν ὁποία τιμοῦμε τὴν Ἁγία Τριάδα καὶ τὴν ἐπομένη ἡμέρα πανηγυρίζουμε καὶ δοξολογοῦμε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.

Ἡ ἐορτὴ λοιπὸν τῆς Πεντηκοστῆς εἶναι καὶ ἐορτὴ τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Οἱ μαθητὲς «ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό» (πράξ. β', 1) πὸν σημαίνει ὅτι πίστεψαν τὸν Ἰησοῦ καὶ μὲ ἀνυπομονησία περίμεναν ὅλοι μαζί.

Τὴν ἡμέρα τῆς Καθόδου τοῦ Ἁγίου Πνεύματος οἱ Ἰουδαῖοι γιόρταζαν τὴν Ἰουδαϊκὴ Πεντηκοστὴ δηλαδὴ τὴν παραλαβὴ τοῦ Νόμου τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἀπὸ τὸν Μωϋσῆ στὸ ὄρος Σινᾶ. Ἡ γιορτὴ αὐτὴ χαρακτηρίστηκε ἀπὸ τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας Τύπος τῆς Πεντηκοστῆς τῆς Καινῆς Διαθήκης. Τότε παρέλαβαν τὸ Νόμο οἱ Ἰουδαῖοι –ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ– τώρα οἱ Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ λαμβάνουν τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ βιώνουν τὴ χάρι Του. Ἐνῶ ὅμως στὸ Ὅρος Σινᾶ ὁ λαὸς δὲν μπορούσε νὰ πλησιάσει, ἐδῶ οἱ μαθητὲς συμμετέχουν, γεμίζουν

*Ἀλεξάνδρας Παπαδοπούλου,
Θεολόγου*

χαρὰ καὶ μεταμορφώνονται ἀπὸ δειλοὶ σὲ ἀτρόμητους ὁμολογητὲς τῆς Ἀνάστασης τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπὸ θνητοὶ ἄνθρωποι σὲ κατὰ χάριν θεοὺς. (πράξ β' 7, 14-42 καὶ πράξ. γ' 2-10).

Ἡ κάθοδος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐγίνε μὲ βία καὶ πνοή (πράξ. β', 2). Αὐτὸ ἔχει μεγάλη σημασία, κατὰ τὸν Ἅγιο Γρηγόριο τὸν Παλαμᾶ, γιατί δείχνει ὅτι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα νικᾷ τὰ πάντα, ὑπερβαίνει τὰ τεῖχη τοῦ πονηροῦ, κατακτᾷ τὶς πόλεις καὶ κάθε ὀχύρωμα τοῦ ἐχθροῦ. Συγχρόνως ταπεινώνει τοὺς ὑπερήφανους καὶ ἀνυψώνει τοὺς ταπεινοὺς. Ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ μὲ τὴ δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ γίνε ζωντανὸ μέλος τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ νικήσει ὅλες τὶς δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ μὲ πρῶτο τὸν θάνατο.

«Καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμενοι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρὸς, ἐκάθισέ τε ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν» (Πράξ. β' 3). Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα μὲ τὴ μορφή πύρινων γλωσσῶν μοιράστηκε καὶ ἐκάθισε στὶς κεφαλὰς τῶν Ἀποστόλων. Ἡ

τῆς Πεντηκοστῆς

συμβολικὴ ἀξία αὐτοῦ τοῦ γεγονότος εἶναι πὸς μόνο ὁ Χριστὸς ἔχει ὀλόκληρη τὴ θεία δύναμη καὶ ἐνέργεια, ἀφοῦ αὐτὸς ἔχει τὴν ἴδια φύση μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, καὶ ἐνῶ ἡ χάρι καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος διαμερίζεται, παρόλα αὐτὰ παραμένει ἐνιαία.

Ὁ χαρακτηρισμὸς πύρινες δείχνει τὸ ὁμοούσιο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱὸ ἀφοῦ ὁ Θεὸς εἶναι «πῦρ καταναλίσκον». Τὸ πῦρ φωτίζει καὶ φλογίζει. Ἔτσι καὶ ὁ τρόπος ἐνέργειας τοῦ κηρύγματος τῶν Ἀποστόλων εἶναι διπλός. Ἡ κατὰ Χριστὸν διδασκαλία τῶν Ἀποστόλων φωτίζει αὐτοὺς πὸν ὑπακούουν καὶ κολάζει αὐτοὺς πὸν ἀπειθοῦν. Βέβαια ὅπως περιγράφει ὁ Εὐαγγελιστὴς «γλῶσσαι ὡσεὶ πυρὸς καὶ ὄχι γλῶσσαι πυρὸς» σημαίνει ὅτι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι ἄκτιστο καὶ ὄχι κτιστό.

Γενέθλιο ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας ὀνομάζουμε τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς. Οἱ Ἀπόστολοι ἔγιναν πρῶτοι μέλη τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας. Μέχρι τώρα εἶχαν μόνο κοινωνία μὲ τὸ Χριστό. Μὲ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα διὰ μέσου τῶν Ἀποστόλων πίστεψαν καὶ βαπτίστηκαν ἐκείνη τὴν ἡμέρα τρεῖς χιλιάδες ψυχές. (πράξ. β', 41). Ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ πνευματικὴ γίνε-ται σαρκική.

Στὴν πορεία μας πρὸς τὸ Πάσχα βιώσαμε τὸ Γολγοθᾶ, καὶ συμμετείχαμε στὴν Ἀνάσταση. Γιὰ πόσο ὅμως θὰ μπορούσαμε νὰ παραμείνουμε μέτοχοι χωρὶς τὴ βοήθεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὸ ὁποῖο εὐχόμεστε νὰ σκηνώσει σὲ μᾶς καὶ νὰ μᾶς σώσει;

Ἐλθὲ καὶ σκηνώσον ἐν ἡμῖν καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος καὶ σώσον Ἁγαθὲ τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ο ΑΜΝΟΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Η παράδοση να σφάζουμε και να ψήνουμε αρνιά το Πάσχα ξεκινά από τους πρώτους αιώνες. Ο συμβολισμός είναι προφανής· ο άμνος του Πάσχα συμβολίζει τον Άμνο του Θεού, που θυσιάστηκε «*ὕπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας*». Εκείνο όμως που αξίζει να προσέξουμε στον συμβολισμό αυτό, όπως και σε κάθε άλλο συμβολισμό που χρησιμοποιούν οι Πατέρες της Εκκλησίας, είναι ότι δεν παραμένει εξωτερικός αλλά ουσιαστικός. Η βρώση του άμνου είναι ταυτόχρονα και βρώση του Λόγου του Θεού, είναι μετάλληνη.

«Αξίζει να μην παραβλέψουμε ούτε τον τρόπο με τον οποίο τραγόταν το αρνί, πράγμα που δεν το κάνει ούτε ο νόμος ο οποίος μέχρι και τώρα συνηθίζει να κρύβει το πνεύμα με το γράμμα του. Άς το φάγομε με πικρά χόρτα, επειδή η σύμφωνη με το θέλημα του Θεού ζωή είναι δύσκολη και ανηφορική, προπαντός για εκείνους που βρίσκονται άκομψή στην αρχή.

Θα φαγωθεί κατά την έσπερα, επειδή το πάθος του Χριστού έγινε για το τέλος των αιώνων και επειδή παρέδωσε το μυστήριο στους μαθητές του κατά την έσπερα, διαλύοντας την σκοτοδίνη της αμαρτίας. Δεν μαγειρεύεται αλλά προσφέρεται ψητό, για να μην έχει ο λόγος μας τίποτε το ρευστό και εύκολοδιάλυτο, αλλά να είναι καλοστημένος και σταθερός και δοκιμασμένος από τη φωτιά ή όποια καθαρίζει, και ελεύθερος από καθετί το γίνο και απέριτος, και να βοηθούμαστε από τα καλά κάρβουνα, τα όποια ανάβονται από εκείνον ο οποίος ήλθε να βάλει φωτιά στη γη, τη φωτιά εκείνη που κατακαίει τις πονηρές συνήθειες και που επιταχύνει το άναμμα. Όσο λοιπόν μέρος του λόγου είναι σαρκώδες και φαγώσιμο, θα φαγωθεί και θα καταναλωθεί μαζί με τα εντόσθια και τα κρυφά μέρη του νοῦ και θα παραδοθεί σε πνευματική χώνεψη μέχρι το κεφάλι και μέχρι τα πόδια, μέχρι δηλαδή τις πρώτες ένατενίσεις της θεότητας και μέχρι τις τελευταίες φροντίδες της σάρκωσης. Δεν θα βγάλουμε τίποτε έξω από το σπίτι, ούτε θα κρατήσουμε τίποτε για την επομένη ημέρα, επειδή τα περισσότερα από τα μυστήριά μας δεν πρέπει να φανερώνονται σ' εκείνους που δεν πιστεύουν, και επειδή δεν υπάρχει κάθαρση που να ξεπερνά αυτή τη νύχτα, και επειδή για εκείνους που έχουν γίνει

κοινωνοί του Λόγου δεν είναι πράγμα αξιέπαινο ή αναβολή. Διότι, όπως είναι καλό και αγαπητό στο Θεό, να μη διατηρείται η όργη μέχρι να τελειώσει η μέρα, αλλά να εξαφανίζεται πριν από τη δύση του ήλιου, όπως και να το εκλάβεις αυτό, είτε από χρονική είτε από πνευματική άποψη (διότι δεν είναι για μας ασφαλές να δύει ο ήλιος ενώ διατηρούμε ακόμα την όργη μέσα μας), έτσι δεν πρέπει και το φαγητό αυτό να διατηρείται όλη τη νύχτα ούτε και να φυλάσσεται για την επομένη. Και όσο μέρος έχει κόκκαλα και δεν μπορεί να φαγωθεί ούτε να γίνει από μας κατανοητό, δεν πρέπει να θραυσθεί, διαμοιραζόμενο και κατανοούμενο κατά τρόπο έσφαλμένο, (διότι δεν θα παραλείψω να πω ότι και από τον Ήσου, σύμφωνα με την ιστορία, δεν θραύσθηκε τίποτε, αν και οι σταυρωτές του ήθελαν να επισπεύσουν το θάνατό του εξαιτίας του Σαββάτου), ούτε να πεταχθεί και να συρθεί έδω κι εκεί για να μη δοθούν τα άγια στους σκύλους, στους κακούς κατασπαρακτές του Λόγου, όπως δεν πρέπει να δοθεί και στους χοίρους ή λαμπρότητα και το μαργαριτάρι του Λόγου, αλλά θα πρέπει να καταναλωθεί από τη φωτιά που καίει και τα όλοκαυτώματα, να εκλεπτυνθεί και να φυλαχθεί από το Πνεύμα το όποιο έρευνά και γνωρίζει τα πάντα, και να μη χαθεί μέσα στα ύδατα.

(Αγίου Γρηγορίου Θεολόγου, Λόγος ΜΕ΄, Εἰς τὸ Πάσχα, § 16,17).

ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΡΟΝΤΙΚΟ

Ο άββάς Θεόφιλος ο αρχιεπίσκοπος επισκέφθηκε κάποτε τη Σκήτη. Καθώς συγκεντρώθηκαν οι άδελφοί είπαν στον άββά Παμβώ:

– Εἶπε ἓνα λόγο στον πάπα, για να ωφεληθεῖ.

Τους λέγει τότε ο γέρων:

– Ἐάν δεν ωφελῆται με τη σιωπή μου ούτε με το λόγο μου δεν πρόκειται να ωφεληθεῖ.

Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ

ΕΛΕΨ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΠΑΝΤΙ Τῷ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΘΟΣ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΕΩΣ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἀδελφοί συλλειτουργοί καί τέκνα εὐσεβῆ καί φιλόθεα τῆς Ἐκκλησίας,

Χριστός Ἀνέστη!

Καί πάλιν ἀκούεται ὁ χαρμόσυνος αὐτός χαιρετισμός τῶν χριστιανῶν ἐντός τῶν εὐήμερουσῶν κατά τό πλεῖστον χριστιανικῶν κοινωνιῶν. Ἄλλ' αἱ κοινωνίαι αὗται ἀπωθοῦν τό ἐρώτημα καί τό πραγματικόν ζήτημα τοῦ θανάτου καί ζοῦν ὡς ἐάν ὁ θάνατος εἶναι ἀνύπαρκτος καί ἡ ἀνάστασις περιττή. Ἐν τούτοις, «φοβερῶτατον τό τοῦ θανάτου μυστήριον», ὡς λέγει ὁ ὕμνογράφος, καί καθημερινή πραγματικότης. Ὁ φόβος τοῦ θανάτου δέ, φανερός εἰς ὅσους ἀντιμετωπίζουν προβλήματα ὑγείας ἢ μεγάλης ἡλικίας, ἀκόμη καί ὅταν ἀπωθῆται μέ διαφόρους μεθόδους, κατατρῶγει τήν εἰρήνην τῶν καρδιῶν, γεμίζει τήν ψυχὴν μέ ἀναιτιολόγητον ἄγχος καί πολλάς φορᾶς ὀδηγεῖ εἰς αὐτοχειρίαν, διότι ἡ ἀβεβαιότης παρατεινομένη γίνεται ἀφόρητος.

Εἰς αὐτήν τήν ἀβεβαιότητα ἔδωσε τέλος ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ. Ὁ θάνατος δέν εἶναι πλέον κυρίαρχος τῆς ζωῆς. Δέν εἶναι τό ἀναπόφευκτον τέλος τῆς ὑπάρξεώς μας. Ἡ πλάξ τοῦ τάφου δέν σκεπάζει αἰωνίως τήν ὑπαρξίν μας μέ μίαν αἰώνιον σιωπήν. Ὁ λίθος, ὁ ὁποῖος ἐκλείει τήν θύραν τοῦ τάφου τοῦ Χριστοῦ, ἀποκεκλύσται, μετεκινήθη, καί ὁ Χριστός ἐξῆλθε θριαμβευτής, ἀνώτερος

τοῦ θανάτου, ἀνέπαφος ἀπό τό κέντρον τοῦ, πρωτότοκος τῶν νεκρῶν. Ἡ θύρα τοῦ τάφου ἔκτοτε ἔμεινεν ὀπισθέν Του ἀνοιχτή δι' ὅλους. Ὁ φόβος τοῦ θανάτου ἐξέλιπε δι' ὅσους θέλουν νά ἀκολουθήσουν τὰ ἴχνη Του, τά πάντα ἐπληρώθησαν χαρᾶς καί ἐλπίδος. «Ποῦ σου θάνατε τό κέντρον, ποῦ σου Ἄδη τό νίκος;», ἐρωτᾷ θριαμβευτικῶς ὁ προκάτοχος ἡμῶν Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος.

Βεβαίως, διά πολλοὺς ἐξακολουθοῦν νά ἰχοῦν «ὡσεὶ λῆρος», (ὡς παραλήρημα) οἱ λόγοι μας. Οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τήν Πνύκα, ἀκούσαντες τόν Ἀπόστολον Παῦλον νά ὁμιλῇ περὶ Ἀναστάσεως νεκρῶν, ἐκάγχασαν καί ἀπῆλθον λέγοντες εἰρωνικῶς πρὸς τόν ὁμιλητήν «ἀκουσόμεθά σου καί πάλιν». Ἀκόμη καί οἱ Ἀπόστολοι, οἱ ὅποιοι εἶχον ἀκούσει παρά τοῦ Κυρίου ὅτι τήν τρίτην ἡμέραν θά ἀναστηθῇ, ἐδυσκολεύθησαν νά παραδεχθοῦν τήν ἀναγγελίαν τῶν Μυροφόρων ὅτι ἀνέστη ὁ Κύριος.

Ἡμεῖς ὁμως, ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, ζῶμεν τόν ἐπαναλαμβανόμενον θάνατον καί τήν συνεχῆ Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου. Ὅχι μόνον ἐπὶ τοῦ εἰκονίζοντος τόν Γολγοθᾶν Θυσιαστηρίου ἐν τῷ Ναῶ, ἀλλά καί εἰς τοὺς βίους τῶν ἁγίων, παλαιῶν τε καί

συγχρόνων μας. Ὁ Κύριος ἀνέστη καί ἐχάρισε ζωὴν. Ἀλλά καί ἐξακολουθεῖ νά ἀνίσταται καί νά χαρίζῃ ζωὴν. Ὁ θάνατος κατέστη πλέον μία θύρα μεταβάσεως εἰς ἄλλην κατάστασιν ζωῆς. Ἐπαυσε νά εἶναι φυλακὴ τῶν ψυχῶν, ἀδιέξοδος μάνδρα, ἀπελπιστικὴ κατάστασις. Οἱ φραγμοὶ τοῦ στρατοπέδου τοῦ θανάτου διελύθησαν, αἱ πύλαι συνετριβήσαν, πᾶς ἀκολουθῶν τόν Χριστόν δύναται νά ἐπανέλθῃ εἰς τήν ζωὴν μαζί μέ τόν Χριστόν.

Πιστεύσατε, ἀδελφοί καί τέκνα, καί ἐλπίσατε. Ἀπαλλαγῆτε ἀπὸ τόν φόβον τοῦ θανάτου καί τὰ ἄγχη τῆς ζωῆς. Διά τοὺς πιστοὺς, ὅπως σεῖς, δέν ὑπάρχει πλέον θάνατος. Μόνον, καθαρίσατε τὰς ψυχὰς καί τὰ σώματα καί ἐνταχθῆτε εἰς τήν ἀκολουθίαν τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὅποιος εἶναι καί ἡ ἰδική σας Ἀνάστασις. Χριστός ἀνέστη καί σεῖς εἴσθε δυνάμει ἀναστημένοι. Τό φαιδρὸν καί χαρούμενον τῆς Ἀναστάσεως μήνυμα σᾶς ἀφορᾷ. Δέν εἶναι κάτι ξένον καί ἀδιάφορον διά σᾶς. Καί πρέπει νά εἶναι πλήρες χαρᾶς τό στόμα σας ἐν τῷ λέγειν «Ἀνέστη ὁ Κύριος». Διότι «ἀληθῶς ἀνέστη» καί ἡμεῖς μετ' Αὐτοῦ συνανέστημεν.

Τούτου ἡ ζωοποιὸς Χάρις, ἡ καί θεραπεύουσα τὰ ἀσθενῆ καί τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα, εἶη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Ἅγιον Πάσχα 2007

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος
διάπυρος πρὸς Χριστόν Ἀναστάντα εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

ΘΑΝΑΤΟΣ και ΑΝΑΣΤΑΣΗ

παπα-Χρήστου Ζαχαράκη

Στους πίνακες ανακοινώσεων κάποιων Ναών της Κοζάνης αναρτήθηκε το περασμένο Φθινόπωρο μία σοκαριστική αναγγελία θανάτου: «Κηδεία 2005-2006 Κοζάνη 0 - Ηρωίνη 8, Συγγενείς: 100 χρήστες μελλοθάνατοι». Λιτή όσο και ωμή, ειλικρινής όσο και ανατρεπτική! Ανατρεπτική της οικογένειας, της κοινωνίας, της θρησκείας, που έπαψαν να μαρτυρούν την αίσθηση της ζωής που θέλουν να παρουσιάζουν. Αρχίζουν να πληρώνουν το κόστος, επειδή δημιούργησαν τόσα πολλά είδωλα, όσα χωρούν «ή επιθυμία της σαρκός και ή επιθυμία των οφθαλμών και ή αλαζονεία του βίου». Η πίστη μετατράπηκε σε γήινη, αφού δεν υπερβαίνει την επιθυμία του βίου και σε καμμία περίπτωση δεν μεταβάλλεται σε ελπίδα ζωής. Ο άνθρωπος οδηγείται σ' έναν αγώνα δρόμου, για να προφτάσει να απολαύσει και να χαρεί τά πάντα. Όμως αυτός ο

τρόπος ζωής μόνο θάνατο συσσωρεύει, μιὰ απόθμενη ανία καταστρέφει όράματα κι' ελπίδες, αίσθήματα και χαρές. Όσα παιδιά δέν ενσωματώθηκαν, ή δέν πρόλαβε ή κοινωνία να τὰ ενσωματώσει σ' αυτόν τόν τρόπο ζωής, επιδιώκουν τήν ανατροπή, μιὰ ανατροπή όμως που δέν απομακρύνεται από τή θλίψη, τήν παραίτηση, τήν κακεντρέχεια πρὸς τή ζωή... Η πίστη

στήν άπιστία και στην άπαξίωση, άποτελεί ταυτόχρονα και τήν κύρια και άποφασιστική συνθήκη-συνθηκολόγηση με τήν άπελπισία και τὸ θάνατο. Γνήσια τέκνα του πολιτισμού, τόν όποιο άπαξιώνουν, ανατρέπουν όλα τ' άλλα εκτός από τήν ίδια τήν ουσία του, που είναι ή αλαζονεία και ὁ θάνατος.

Τὸ τραγικό λοιπόν είναι ὅτι δέν ανατρέπουν τόν ίδιο τὸ θάνατο. Κι' ἐδῶ ἀκριβῶς, στοῦ θάνατο, βρίσκεται ή ἀπάντηση του προβλήματος και για τὰ παιδιά αυτά, τὰ όποια είναι τὰ μόνα που δέν φταίνε, και για μᾶς τούς θεατές, -γιατί για θεατές πλέον μιλάμε-, οί όποιοι παρακολουθοῦμε με περισσή λύπη και οἶκτο τὸ δράμα τῶν γνωστῶν και μερικές φορές συγγενῶν και φίλων.

Ψάχνουμε για τή ζωή, υποβαθμίζοντας τὸ θάνατο σ' έναν άνυπαρκτο κόσμο, θεωρώντας τον ἄσχετο με τή ζωή, ξεχνώ-

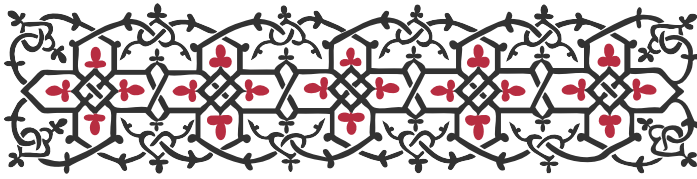
ντας ὅτι βρίσκεται στοῦ κέντρο του πολιτισμού αλλά και τῆς ίδιας τῆς ζωής. Η στάση μας ἀπέναντι στή ζωή ξεαρτᾶται κυρίως από τή στάση μας ἀπέναντι στοῦ θάνατο, γι' αυτό και τὸ πιὸ σημαντικό στή ζωή είναι ὅ,τι καταλύει τὸ θάνατο, δηλαδή ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Έτσι ή ζωή μας δέν μπορεί παρά να είναι μιὰ νίκη «έν Χριστῷ» ἐπὶ του θανάτου.

Η «έν Χριστῷ» νίκη είναι δῶρο, δέν είναι ὅμως δωρεάν· ή Ἄνσταση προϋποθέτει τὸ Σταυρό. Κανείς δέν παροτρύνει κανένα να σηκώσει τὸ Σταυρό. Ἄλλά ὅσο ἀφαιρούμε τὸ Σταυρό από τή ζωή τόσο λιγοστεύουμε και τις ελπίδες να τήν κερδίσουμε...

ΑΠΟ ΤΟ ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟ

Κάποιος από τούς ἑγέροντες στά κελλιά ἔλεγε στους ἀδελφούς: Μακάρι ὅση φροντίδα δείχνουν οί ἄνθρωποι για τὰ κακά, τόση να ἔδειχναν και για τὰ καλά. Και ὅπως τρέχουν με πόθο στά θέατρα και τις ἁμαρτωλές γιορτές, για τή φιλοχορηματία και τήν κενοδοξία και τήν ἀδικία, ἔτσι να μετάστρεφαν τόν πόθο αυτό για τήν εὐσέβεια! Δέν θα ξεχνούσαμε πόσο ἔχουμε τιμηθεῖ από τὸ Θεὸ και πόση δύναμη ἔχομε λάβει ἐναντίον τῶν δαιμόνων.

«παράγει γὰρ τὸ σχῆμα
τοῦ κόσμου τούτου»

π. Ἀλεξάνδρου Σμέμαν¹

Γιὰ νὰ καταλάβουμε αὐτὸ ποὺ λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, «παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου», γιὰ νὰ τὸ κάνουμε πραγματικό, χρειαζόμαστε σ' αὐτὸν τὸν κόσμο τὴν ἐμπειρία τοῦ ἄλλου κόσμου, τὴν ὁμορφιά του, τὸ βάθος του, τὸν θησαυρό του, τὴν ἐμπειρία τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Μυστηρίου της – τὴν Εὐχαριστία. Ἡ Ἐκκλησία ἰδρύθηκε σ' αὐτὸν τὸν κόσμο γιὰ νὰ τελεῖ τὴν Εὐχαριστία, νὰ σώζει τὸν ἄνθρωπο ἀποκαθιστώντας τὴν Εὐχαριστιακὴ του ὑπαρξη. Ἡ Εὐχαριστία εἶναι ἀδύνατη δίχως τὴν Ἐκκλησία, δίχως, δηλαδή, μιὰ κοινότητα ποὺ νὰ γνωρίζει τὸν μοναδικὸ χαρακτήρα καὶ τὴν κλήση της, τὸ νὰ εἶναι δηλαδή ἀγάπη, ἀλήθεια, πίστη καὶ ἀποστολή· καὶ ὅλα αὐτὰ ἐκπληρώνονται στὴν Εὐχαριστία, καὶ ἀκόμη πιὸ ἀπλά, στὸ νὰ εἶναι Σῶμα Χριστοῦ. Ἡ Εὐχαριστία ἀποκαλύπτει τὴν Ἐκκλησία ὡς κοινότητα -ἢ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ἢ ἀγάπη ἐν Χριστῷ, ὡς ἀποστολή, τὸ νὰ στρέψει δηλαδή τὸν καθένα καὶ ὅλους στὸν Χριστό. Ἡ Ἐκκλησία δὲν ἔχει κανένα ἄλλο σκο-

πό, καμία ἄλλη «θρησκευτικὴ ζωὴ» ποὺ νὰ τὴ χωρίζει ἀπὸ τὸν κόσμο. Στὴν ἀντίθετη περίπτωση ἡ Ἐκκλησία μεταβάλλεται σὲ εἶδωλο. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ σπίτι μας, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ξεκινοῦμε γιὰ νὰ πᾶμε στὴν ἐργασία μας καὶ στὸ ὁποῖο ἐπιστρέφουμε μὲ χαρὰ γιὰ νὰ βροῦμε τὴ ζωὴ, τὴν εὐτυχία καὶ τὴ χαρὰ, καὶ ὅπου ὅλοι μας μεταφέρουμε τοὺς καρπούς τῶν κόπων μας καὶ ὅπου τὰ πάντα μεταμορφώνονται σὲ γιορτὴ, σὲ ἐλευθερία, σὲ πλήρωμα, σὲ παρουσία καὶ ἐμπειρία αὐτοῦ τοῦ «οἴκου» -ἤδη ἐκτὸς χρόνου, ἀμετάβλητη, γεμάτη αἰωνιότητα, ἀποκαλύπτοντας τὴν αἰωνιότητα. Μόνο αὐτὴ ἢ παρουσία μπορεῖ νὰ δώσει νόημα καὶ ἀξία στὸ καθεστῆς τῆς ζωῆς, μπορεῖ νὰ ἀναφέρει τὰ πάντα σ' αὐτὴ τὴν ἐμπειρία καὶ μόνο αὐτὴ μπορεῖ νὰ τὴν ἐκπληρώσει. «Παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου». Ἀλλὰ μόνο «παραγόμενος» ὁ κόσμος γίνετα τελικά «Κόσμος»: δῶρο τοῦ Θεοῦ, εὐτυχία ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν κοινωνία του μὲ τὸ περιεχόμενο, τὴ μορφή καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ τοῦ «Κόσμου».

Α Π Ο Τ Ο

Σ Υ Ν Α Ξ Α Ρ Ι

Οἱ ἀπόστολοι Ἰάσων
καὶ Σωσίπατρος

«Ἀσπάζονται ὑμᾶς Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου», γράφει σὲ μία του ἐπιστολὴ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γιὰ τοὺς Ἁγίους ποὺ ἐορτάζει σήμερα ἡ Ἐκκλησία (29 Ἀπριλίου). Δὲν εἶναι βέβαια συγγένεια «ἐξ αἵματος» αὐτὴ γιὰ τὴν ὁποία ὁμιλεῖ ὁ Ἀπόστολος· εἶναι ἡ πνευματικὴ συγγένεια τῶν χριστιανῶν. Ποιὸς ἄλλος ὅμως σφιχτότερος δεσμὸς μπορεῖ νὰ ἐνώσει τοὺς ἄνθρώπους σὲ μιὰ οἰκογένεια ἐκτὸς ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πίστη πὼς ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι τέκνα τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς καὶ ἄρα καὶ μεταξύ τους ἀδελφοί; Μὲ κανένα ἄλλο ὄνομα δὲν ἐκφράζεται καλύτερα μιὰ ἀγία ἐνότητα μεταξύ τῶν ἀνθρώπων παρὰ μὲ τὸ «ἀδελφός». Αὐτὸ φανερώνει τὴν πνευματικὴ συγγένεια, τὴν κοινὴ πίστη, τὸν κοινὸ Πατέρα τῶν ἀνθρώπων ποὺ εἶναι ὁ Θεός. Κι' αὐτὸ τὸν τίτλο «ἐν ὀνόματι» τοῦ Χριστοῦ χρησιμοποιοῦν πάντα οἱ Ἀπόστολοι στὶς ἐπιστολές τους, ὅταν γράφουν στὶς διάφορες κατὰ τόπους Ἐκκλησίες.

Ἐπισκόπου
Διονυσίου Λ. Ψαριανοῦ,
Μικρὸς Συναξαριστής

¹ π. Ἀλεξάνδρου Σμέμαν, Ἡμερολόγιο 1973-1983, ΑΚΡΙΤΑΣ, σελ. 53-54.

Σωματική ανάπηρία και ανάπηρες συνειδήσεις

Ἡ θεσμοθέτηση δρόμων πρὸς μιὰ χωλὴ δημοκρατία ποὺ εὐκόλα ἐκπίπτει σὲ φασισμό.

Σκέψεις με ἀφορμὴ τὴν πρόσφατη γνωμοδότηση τῆς Ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς Βιοηθικῆς περὶ τῆς προγεννητικῆς καὶ προεμφυτευτικῆς διάγνωσης καὶ τὴν βασιζόμενη σ' αὐτὴν μεταχείριση τοῦ ἐμβρύου

Παναγιώτη Βολάκη, Θεολόγου

Ἀφιερωμένο στὴν Τάσα, ποὺ ἔζησε μιὰ «δίαιτη» ἂν καὶ σύντομη ἐπὶ γῆς ζωὴ καὶ σὲ ὅλα τὰ ἀγέννητα παιδιὰ μας...

A

Προσφάτως, ἡ Ἐθνικὴ Ἐπιτροπὴ Βιοηθικῆς (ἡ ἐπιτροπὴ ποὺ ἐξετάζει τὶς συνέπειες τῶν σύγχρονων δυνατοτήτων, ποὺ διαθέτουν οἱ ἐπιστήμες καὶ κυρίως οἱ σχετικὲς μετὴν Ἰατρικὴ, γιὰ τὴν προστασία καὶ μὴ ὑπέρβαση τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν ὑπαρξῆς καὶ δικαιωμάτων τῶν ἀνθρώπινων ὄντων) ἐκφράσθηκε με ἕνα κείμενό της, Γνώμη, ὅπως τὸ ἀποκαλεῖ, ὑπὲρ τῆς ἀποψῆς πὼς ἀποτελεῖ ἀνηθικότητα ἡ ἐπιλογή νὰ φέρει κάποιος στὸν κόσμο ἕνα παιδί, γιὰ τὸ ὁποῖο ὁ προγεννητικὸς ἔλεγχος ἀποκαλύπτει ὅτι θὰ γεννηθεῖ με κάποια σοβαρὴ δυσλειτουργία, ὅπως τὸ σύνδρομο Down ἢ ἡ Μεσογειακὴ Ἀναιμία, ἐπηρεασμένος μάλιστα, ἀπὸ «συγκεκριμένες μεταφυσικὲς ἀντιλήψεις» (π.χ. χριστιανικὴ πίστη).

Ὅπως ἦταν φυσικό, τὸ θέμα πυροδότησε σοβαρότατη διαμάχη ἀνάμεσα στοὺς ὑπερασπιστὲς αὐτῆς τῆς ἀποψῆς καὶ τοὺς πολέμιούς της, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνεται καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Ἀξίζει νὰ τονιστεῖ ἐδῶ, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διαθέτει καὶ ἡ ἴδια Ἐπιτροπὴ Βιοηθικῆς, ἡ ὁποία παράγει ἀξιολογώτατο ἔργο, στελεχωμένη ἀπὸ καθολικοῦ κύρους ἐπιστήμονες – ὅπως ἄλλωστε καὶ ἡ Ἐθνικὴ Ἐπιτροπὴ Βιοηθικῆς καὶ τῆς ὁποίας προΐσταται, ὁ γνωστοῦ κύρους στὴν διεθνῆ ἐπιστημονικὴ κοινότητα, κάτοχος

πολλῶν ἐπιστημονικῶν διακρίσεων, Μητροπολίτης Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικόλαος.

Ἡ Ἐλευθερία τῆς γνώμης.

Ὅρος ἀπαράβατος, γιὰ τὸν χαρακτηρισμὸ ἑνὸς πολιτεύματος ὡς δημοκρατικοῦ, εἶναι τὸ δικαίωμα ἐλεύθερης διατύπωσης γνώμῶν τῶν πολιτῶν καὶ ὁ σεβασμὸς τους. Ἡ δημοκρατία περιλαμβάνει ὑπὸ τὴν προστατευτικὴ ἀγκαλιὰ της, ἀκόμη κι ἀπόψεις ποὺ διακηρύσσουν τὴν ἴδια τὴν ἀναίρεσή της. Καὶ σωστὰ ἀντιπαλεύει μετὸν διὰλογο τὴν ἀποψη ποὺ προτείνει τὴν κατάργησή της καὶ θεσμοθετεῖ, μηχανισμοὺς καὶ ἀπόψεις, γιὰ τὴν διαρκῆ ἰσχυροποίησή της, πρὸς ὄφελος τοῦ συνόλου τῶν πολιτῶν ποὺ τὴν ἀπολαμβάνουν, γιὰ νὰ συνεχίσουν νὰ τὴν ἀπολαμβάνουν. Εἶναι σεβαστὲς οἱ ἀπόψεις περὶ βιοηθικῆς τοῦ καθενὸς πολίτη, τῆς Ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς Βιοηθικῆς, τῆς Ἐπιτροπῆς Βιοηθικῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοῦ καθενὸς τελικῶς, γιὰ τὸ δημοκρατικὸ μας πολίτευμα δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχει ὡς τέτοιο ἄλλιως. Ἡ πραγματικότητα, ποὺ ὑπάρχει ἐν μέσω καὶ ἄλλων ἀποκλειστικότητων στὴν ἐλληνικὴ κοινωνία, νὰ ἀποκλείουν μερικοὶ «δημοκράτες» τὴν Ἐκκλησία καὶ τοὺς ἀνθρώπους της, ἀπὸ κάθε εἶδος δημόσιο διάλογο, φυσικὰ

δὲν ἔχει ἄλλο ὡς ἀποτέλεσμα, ἀπὸ τὸ νὰ δικαιολογεῖ τὰ εἰσαγωγικὰ πού τέθηκαν στὴν λέξη δημοκράτες καὶ πρέπει νὰ τοὺς ὀδηγήσει κάποια στιγμή, νὰ ἀναρωτηθοῦν πόσο σύμφωνοι στὴν συνείδησή τους αἰσθάνονται μὲ τὶς ἀρχές αὐτοῦ τοῦ πολιτεύματος. Τὸ πρόβλημα παρουσιάζεται, ὅχι κατὰ τὴν διατύπωση τῶν διαφορῶν γνωμῶν ἀλλὰ κατὰ τὴν δοκιμασία τῆς κάθε μιᾶς ἀπὸ αὐτὲς τὶς ἀπόψεις, προκειμένου κάποιες νὰ θεσμοθετηθοῦν, μὲ κριτήριο τὴν συμβολὴ τους στὴν ἐνίσχυση τῆς ἴδιας τῆς δημοκρατίας. Στὸ πλαίσιο τῶν μηχανισμῶν τῆς δημοκρατίας γιὰ τὴν δοκιμασία αὐτὴ ἐντάσσεται καὶ αὐτὸ τὸ κείμενο καὶ ὄχι, στὰ πλαίσια μιᾶς πολιτικῆς ἢ θρησκευτικῆς ἐπίπονης καὶ ὀδυνηρῆς διαμάχης, πού ἔχει ὅποιους ἄλλους σκοποὺς καὶ ὑπάρχει ὡς μὴ ὀφειλε-δυστυχῶς, στὴν κοινωνία μας.

Τὰ σημεῖα τῆς ἀντίθεσης

Πρὶν συνεχίσουν τὴν ἀνάγνωση, ὁ γράφων, θὰ παρακαλοῦσε τοὺς ἀναγνώστες του, χριστιανοὺς καὶ μὴ, νὰ ξεχάσουν πρὸς στιγμήν ὅτι εἶναι γραμμένο ἀπὸ ἕναν ὀρθόδοξο θεολόγο καὶ χάριτι Θεοῦ πιστὸ στὸν Χριστό. Κι αὐτό, γιατί τὸ θέμα αὐτό, πέραν τῶν ὁποίων θεολογικῶν παραμέτρων, στὶς ὁποῖες κάποι-οὶ δὲν θὰ εἶχαν τὴν διάθεση ἀλλὰ καὶ τὶς προϋποθέσεις νὰ μποῦν, ἔχει, μὲ βάση τὸ ἴδιο τὸ κείμενο τῆς Ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς Βιοηθικῆς, πολλὲς ἄλλες διαστάσεις, τὶς ὁποῖες δὲν εἶναι ἀναγκαῖο νὰ εἶναι κανεὶς πιστὸς γιὰ νὰ δεῖ. Ἀρκεῖ ἀπλῶς νὰ εἶναι σκεπτόμενος πολίτης.

Παρακάμπτοντας, τὰ περὶ τῆς χριστιανικῆς πίστεως ὡς μεταφυσικῆς ἀντίληψης (σαφῶς καὶ δὲν εἶναι ἡ πίστη στὸν Σαρκωθέντα Χριστὸ Λόγο, τὸν Δημιουργὸ τῶν ὄντων Πατέρα

καὶ τὸ αἰεὶ ἐνεργοῦν καὶ παρὸν Πανάγιο Πνεῦμα κάτι τέτοιο), ἄς προβληματισθοῦμε μαζὶ σὲ κάποια ἄλλα.

Ἡ φιλοσοφία, ἴσως ὁ πιὸ σεβαστὸς χῶρος γιὰ τοὺς σκεπτικιστὲς, δὲν ἔχει καταλήξει, ὡς πρὸς τὴν ἔναρξη τῆς ζωῆς μόνον μετὰ τὴν γέννηση, ἀλλὰ ἀποδέχεται τὸν ἄνθρωπο νὰ ὑφίσταται καὶ «ἐξ ἄκρας (ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή) τῆς συλλήψεως».

Ἡ φιλοσοφία

Τὸ κρινόμενο κείμενο, προέρχεται ἀπὸ μιὰ σειρά συζητήσεων καὶ συμπληρωματικῶν ἐγγράφων. Διαβάζουμε σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ συμπληρωματικὰ ἐγγράφα τὰ ἑξῆς: Πράγματι, ὀρισμένες ἀπόψεις, ὅπως τῆς Ὀρθόδοξης καὶ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, δέχονται τὴν προγεννητικὴ καὶ τὴν προεμφυτευτικὴ διάγνωση, ὑπὸ τὴν προϋπόθεση ὅτι δὲν καταλήγουν σὲ ἀμβλωση ἢ καταστροφὴ ἐμβρύων. Ὁ λόγος εἶναι ὅτι, κατὰ τὶς ἀπόψεις αὐτὲς, ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ συνιστᾶ πλήρως «πρόσωπο» καὶ προστατεύεται ἀπόλυτα, ἤδη ἀπὸ τὴ στιγμή τῆς σύλληψης. Ἡ γνώση, ἐδῶ, ἔχει λοιπὸν μόνον τὸ νόημα τῆς «προετοιμασίας»

τῶν μελλοντικῶν γονέων γιὰ νὰ ἀνταποκριθοῦν στὶς ἀνάγκες τοῦ παιδιοῦ πού θὰ γεννηθεῖ.

Ὡστόσο, ἡ σύνδεση «γνώσης» καὶ «ἐπιλογῆς» γίνεται ἀποδεκτὴ, τόσο ἀπὸ ἄλλα χριστιανικὰ δόγματα (προτεσταντισμὸς) καὶ ἄλλες θρησκείες (ιουδαισμός, ἰσλαμισμός), ὅσο καὶ ἀπὸ τὸ σύνολο σχεδὸν τῶν θεωρητικῶν τῆς ἠθικῆς φιλοσοφίας. Ἐπιλογὴ φυσικὰ εἶναι, ἡ διακοπὴ τῆς κύησης. Αφήνοντας ἀσχολίαστα τὰ περὶ τῶν θρησκείων καὶ δογμάτων τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται, δὲν ἔχουμε, παρὰ νὰ συγχαροῦμε τὴν Ἐθνικὴ Ἐπιτροπὴ Βιοηθικῆς, ἡ ὁποῖα ἀπαλλάσσει τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ιδιαίτερα τὴν νεότερη φιλοσοφία, ἀπὸ τὸ βασανιστικὸ καὶ διαχρονικὸ ἐρώτημα περὶ τοῦ «εἶναι» καὶ τοῦ «ὄντος». Ὁ ἄνθρωπος, μᾶς λένε, ἢ τέλειος θὰ εἶναι ἢ δὲν θὰ ὑπάρχει καθόλου. Κι ἄς ἀφήσουμε σύγχρονους φιλοσόφους (ὅπως π.χ. ὁ Levinas) νὰ μᾶς λένε, πῶς «τὸ ὄν ἔχει ἤδη ὑπογράψει συμβόλαιο μὲ τὸ εἶναι», πῶς ἡ «ἔναρξη εἶναι ἤδη αὐτὴ ἡ κατοχὴ καὶ δραστηριότητα τοῦ εἶναι» καὶ πῶς «Ἡ διακοπὴ τοῦ ἤδη ἀρχινισμένου εἶναι ἕνας τρόπος ἀποτυχίας καὶ ὄχι μιὰ κατάργηση τῆς ἀπαρχῆς». Φυσικὰ ὁ Levinas εἶναι ἕνας μόνος, ἀλλὰ δείχνει, πῶς ὄχι, ἡ φιλοσοφία, ἴσως ὁ πιὸ σεβαστὸς χῶρος γιὰ τοὺς σκεπτικιστὲς, δὲν ἔχει καταλήξει, ὡς πρὸς τὴν ἔναρξη τῆς ζωῆς μόνον μετὰ τὴν γέννηση, ἀλλὰ ἀποδέχεται τὸν ἄνθρωπο νὰ ὑφίσταται καὶ «ἐξ ἄκρας (ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή) τῆς συλλήψεως». Τὸ θέμα εἶναι σοβαρὸ, γιατί μιὰ διακοπὴ τῆς κύησης πρὸ τῆς γέννησης εἶναι φόνος, ἐὰν ἡ ἀρχὴ σημαίνει τὸ ὄν, ἐνῶ σὲ ἄλλη περίπτωση δὲν εἶναι. Πάντως, γιὰ τὸν Ἑβραῖο καὶ θεωρητικὸ τῆς ἠθικῆς φιλοσοφίας Levinas, φαίνεται πῶς καὶ ἀποτυχία εἶναι καὶ φόβος ἀναμέτρησης μὲ τὰ προβλήματα τῆς ὑπαρξῆς καὶ φόνος.

ΑΠΟ ΤΟ ΥΣΤΕΡΗΜΑ

ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΣΣΕΥΜΑ

Δωρεές πρὸς τὸ Τιάλειον Ἐκκλησιαστικὸν Γηροκομεῖον Κοζάνης «Ἅγιος Παντελεήμων», εἴτε χρηματικές, εἴτε σὲ εἶδη καὶ γεύματα, προσέφεραν εὐγενῶς:

α) Χρηματικές δωρεές: ♦ ΙΚΑ Κοζάνης 300 €. ♦ Ἀρετὴ Λιάπη-Δίπλαρου 150 €, εἰς μὴμην ἀγαπημένης τῆς ἀδελφῆς Κατίνας Δημοξένους. ♦ Νικ. Ροῦσσοσ 40 €. ♦ Εὐγενία Ματιάκη 50 €, εἰς μὴμην ἀγαπημένου συζύγου τῆς Θεμιστοκλέους καὶ συμπεθέρου Νεάρχου. ♦ Δημήτρ. Ἀσημόπουλος 500 €. ♦ Ἰωάν. Ἀποστολίδης 290 €. ♦ Ἀγνή Καραβὰ 2000 €, εἰς μὴμην σεβαστῶν γονέων τῆς. ♦ Ἰωάν. Κ. Χλιάπας 2950 €. ♦ Ἀδάμος Πούχιας 50 €. ♦ Εὐθύμ. Κουτσουνάνος 200 €, εἰς μὴμην λατρευτοῦ τοῦ υἱοῦ Δημητρίου. ♦ Νικ. Ἀποστολίδης 50 €. ♦ Ἰωάν. Ἀποστολίδης 290 €. ♦ Σύλ. Ποντίων Ἀγ. Δημητρίου 150 €. ♦ Νικόλ. Σιαλβέρας 200 €. ♦ Ἑλλην. Πρακτορεῖο Διανομῆς 50 €, Παναγ. Καλομενίδης 50 €, Βιβλιοπωλεῖα Κοζάνης 135 €, εἰς μὴμην συναδέλφου των Νικολάου Τσιαρτσιώνη.

β) Προσφορὰ γεύματος: ♦ Ἀντικαρκινικὴ Ἑταιρεία. ♦ Λίτσιος Παναγιώτης, εἰς μὴμην Θεοδώρου Φτάκα. ♦ Παπαθανασίου Γεωργία. ♦ Ἀκριβὴ Τσαμουρίδου, εἰς μὴμην Μιχαήλ Τσαμουρίδη. ♦ Πιτένης

γ) Προσφορὰ εἰδῶν: ♦ Γκασιόνα Ἀγγελικὴ, 12 κ βακαλάο, ταραμά, ἐλιές. ♦ Βασ. Ἀρότσιος 50 αὐγά. ♦ Ἱερ. Θωμᾶς Μπασδέκης 40 κ. σπανάκι, χόρτα, 10 κ μαρούλια. ♦ Ἰ. Ν. Ἀγ. Γεωργίου Κλείτους μῆλα 10 κλ. ♦ Ἰ. Ν. Ἀγ. Γεωργίου Αὐλῶν 100 κ. σπανάκι. ♦ Ἰ. Ν. Ἀγ. Κων/νου κ Ἑλένης Μαυροδενδρίου 25 κ μῆλα, 20 λ. λάδι, πετσέτες, μανδῆλια

ΔΩΡΕΕΣ

Δωρεές γιὰ τὸ Ἱερὸ Κάθισμα Νέας Νικοπόλεως:

- ♦ Διακουμάκης Εὐάγγελος 400 \$.
- ♦ Εὐστάθιος, Φρειδερίκη, Γεώργιος Γεωργίου 100 \$.
- ♦ Μάρκος Στυλιανοῦ 500 \$.

Δωρεές πρὸς τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη:

- ♦ Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Παῦλος 1000 €.
- ♦ Ἀρχιμ. Νεκτάριος Παπαζαφειρόπουλος καὶ Βασί-

λειος Παπαζαφειρόπουλος 350 €.

- ♦ Ἱερὰ Μονὴ Πεπελενίτσας (Αἴγιο) 250 €.
- ♦ Ἀνδρέας Τσῶκος 500 €.
- ♦ Μοναχὸς Ζωσιμᾶς 200 €.
- ♦ Ἀρχιμ. Μάξιμος 50 €.
- ♦ Ἰ. Ν. Ἀγίων Κων/νου καὶ Ἑλένης Κοζάνης 915 €.
- ♦ Ἰ. Ν. Ἀγ. Δημητρίου Κοζάνης 500 €.
- ♦ Ἰ. Ν. Ἀγ. Νικολάου Κοζάνης 1250 €.
- ♦ Ἰ. Ν. Ἀγ. Κυριακῆς Σερβίων 250 €.
- ♦ Ἰ. Ν. Ἀγ. Γεωργίου Πολυμύλου 125 €.
- ♦ Ἰ. Ν. Ἀγ. Τριάδος Δρεπάνου 125 €.
- ♦ Ἰ. Ν. Ἀγ. Νικολάου Κρόκου 125 €.
- ♦ Ἰ. Ν. Τιμίου Προδρόμου Λευκοπηγῆς 125 €.

Δωρεές πρὸς τὸ Γενικὸ Φιλόπρωχο Ταμεῖο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως:

- ♦ Πρεσβυτέρα Ἰωάννα Χαρτομασίδου 250 €, εἰς μὴμην συζύγου τῆς ἱερέως-διδασκάλου Γεωργίου Χαρτομασίδη. ♦ Γκουντιός Ἰωάννης 100 €. ♦ Γεωργιάδης Μάρκος 50 €. ♦ Τζουρά Εὐθυμία 200 €.
- ♦ Ἀνώνυμος 200 €.

BIBLIA ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

- **Ζήση Ἀ. Μπέλλου, Ἡμερολόγιον Κοζάνης 2007.** Ἄν καὶ ἡ ἔκδοσις ἐπιγράφεται «Ἡμερολόγιον Κοζάνης», ἐκπροσωπεῖ τὴν εὐρύτερη περιοχὴ τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας καὶ ἀποτελεῖ πολιτιστικὴ προσφορὰ καὶ πνευματικὴ καταγραφὴ τοῦ χώρου, τῶν ἀνθρώπων, τῆς ἱστορίας τοῦ τόπου μας, ἀπὸ τὸν Ζήση Μπέλλο, ποῦ ἐπάξια συνεχίζει τὸ ἔργο τοῦ πατέρα του Ἀναστασίου Μπέλλου.
- **Ἁγιορείτου Ἱερομονάχου π. Ἀλεξίου Καρακαλλινοῦ, Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Πρόσκληση στοὺς Πεντηκοστιανούς με ἐρμηνεῖα τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων, Ἐκδόσεις Μακρυγιάννης, Κοζάνη 2006.** Σὲ μὰ ἐποχὴ μὲ ἔξαρση τῶν αἱρετικῶν ἀποκλίσεων καὶ ἰδιαίτερα τῶν Προτεσταντικῶν, τὸ βιβλίον τοῦ π. Ἀλεξίου ἔχει καθαρὰ ἀντιαιρετικὸ χαρακτήρα, ἐρμηνεύοντας τὴν αἴρεση τῶν Πεντηκοστιανῶν μέσα ἀπὸ τὴν ὄραση τῆς προσωπικῆς του ἐμπειρίας καὶ τὴν προοπτικὴ τῆς ἡσυχαστικῆς μας παράδοσης.

ΧΡΟΝΙΚΑ ♦ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ♦ ΣΧΟΛΙΑ

2007

ΜΑΡΤΙΟΣ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΕΡΒΙΩΝ & ΚΟΖΑΝΗΣ

Λειτουργική - Πνευματική Διακονία:

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Παῦλος, κατὰ τὸ δῆμνο Μαρτίου - Ἀπριλίου 2007, χοροστάτησε, λειτούργησε ἢ ὠμίλησε εἰς τοὺς κάτωθι Ἱ. Ναοὺς:

- ❖ Ἁγ. Κων/νου & Ἑλένης Κοζάνης (17/3), Ἁγ. Δημητρίου Κοζάνης (18/3), Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Σπάρτου (24/3), Κοιμήσεως Θεοτόκου Λαζαράδων (22/4), Ἁγ. Γεωργίου Σερβίων (22/4), Ἁγ. Γεωργίου Πρωτοχωρίου (23/3), Ἁγ. Γεωργίου Αὐλῶν (29/4).
- Ἐπίσης:
- ❖ ἐτέλεσε Θ. Λειτουργία εἰς τὸ ἐξωκλ. τοῦ Ἁγ. Χαραλάμπους Βελβενδοῦ, ὅπου ἐτίμησε μέ τὸν Σταυρόν τοῦ Ἁγ. Νικολάου τὸ ζεῦγος Κων/νου & Φωτεινῆς Ἀντωνιάδη, ὁμογενῶν ἐξ Ἀμερικῆς, διὰ τὴν προσφορὰν τῶν εἰς τὴν τοπικὴν Ἐκκλησίαν (3/3),
- ❖ χοροστάτησε εἰς τὴν Δοξολογίαν ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας, εἰς τὸν Ἱ. Καθεδρικὸν Ναὸν Ἁγ. Νικολάου, ἐτέλεσεν ἐπιμνημόσυνον δέησιν καὶ παρηκολούθησεν τὰς ὑπολοίπους ἐκδηλώσεις (25/3),
- ❖ χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Μ. Κανόνος εἰς τὸν Ἱ. Καθεδρικὸν Ναὸν Ἁγ. Νικολάου (21/3),
- ❖ ἐτέλεσε τὰς Θ. Λειτουργίας τῶν προηγουμένων Τιμίων Δώρων εἰς τοὺς Ἱ. Ναοὺς: Κοιμήσεως Θεοτόκου Ροδίτου (7/3), Ἁγ. Τριάδος Δρεπάνου (20/3), Παναγίας Φανερωμένης Κοζάνης (22/3), Ἁγ. Χαραλάμπους ὁμωνύμου Δ.Δ. (28/3),
- ❖ χοροστάτησε κατὰ τίς Ἀκολουθίας τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου εἰς τοὺς Ἱ. Ναοὺς: Ἁγ. Γεωργίου Σερβίων (2/3), Κοιμ. Θεοτόκου Ν. Χαραυγῆς (10/3), Ἁγ. Κυριακῆς Σερβίων (διὰ τοὺς μαθητὰς τοῦ Λυκείου Σερβίων, 16/3), Κοιμ. Θεοτόκου («Παναγία») Αἰανῆς (16/3) καὶ Κοιμ. Θεοτόκου Βελβενδοῦ (23/3),
- ❖ ἐτέλεσε τὸ ἐτήσιον μνημόσυνον τοῦ Πρωτοπρ. Γεωργίου Χαρτοματσίδη, ἱεροδιδασκάλου, εἰς τὸν Ἱ. Ν. Ἁγ. Δημητρίου Κοζάνης (18/3),
- ❖ ἐτέλεσε τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἱ. Εὐχελαίου εἰς τὸν Ἱ. Ν. Ἁγ. Κυριακῆς Σερβίων (19/3),
- ❖ ἐτέλεσε Δοξολογίαν, ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου, προστάτου τοῦ Στρατοῦ ξηρᾶς, εἰς τὴν ἔδραν τοῦ Ἀ΄ Σώματος Στρατοῦ (23/4),
- ❖ ἐτέλεσε τὴν βάπτισιν τοῦ υἱοῦ τῶν Π. Παυλίδη

& Μαρ. Νταϊλιάννη εἰς τὸν Ἱ. Ν. Κοιμ. Θεοτόκου Βατεροῦ (29/4),

- ❖ ἐκήρυττε, κατὰ τὸ καθιερωμένον, τὰς Δευτέρας εἰς τοὺς Ἱ. Ν. Ἁγ. Κυριακῆς Σερβίων καὶ Κοιμ. Θεοτόκου Βελβενδοῦ.

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ-ΕΘΙΜΟΤΥΠΙΑ

Ὁ Σεβασμιώτατος κ. Παῦλος:

- ❖ παρέθεσε γεῦμα πρὸς τιμὴν Γυμνασίου Καλαβρύτων εἰς Βελβενδό (2/3)
- ❖ ἐλειτούργησε εἰς τὸν Ἱ. Ν. τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου Πιτσῶν Κορίνθου (4/3),
- ❖ ἐδέχθη τὰς ἐθιμοτυπικὰς ἐπισκέψεις: τοῦ πρώην καὶ νῦν Διοικητοῦ Ἀ΄ Σ.Σ. Ἀντιστρατήγων κ.κ. Βασ. Γωγουβίτη (6/3) καὶ Ἰω. Μιχαλολιάκου (13/3) ἀντιστοίχως, τοῦ νέου Γ. Ἀστυν. Δ/ντοῦ Δυτ. Μακεδονίας Ταξιάρχου κ. Ἀθαν. Μήτσου (9/3), τοῦ νέου Περ. Δ/κτοῦ Πυροσβεστικῆς Ὑπηρε. Ἀρχιπυράρχου κ. Μιχ. Μιχαλόπουλου (23/3),
- ❖ συμμετείχεν εἰς τὴν Ἑκτακτὴν Συνεδρίαν τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (15/3),
- ❖ παρεκάθησεν εἰς Δεξίωσιν ἐπὶ τῇ ἀλλαγῇ τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἀ΄ Σ.Σ. (17/3),
- ❖ παρακολούθησε τὴν συναυλίαν τοῦ Συλ. Ἱεροψαλτῶν «Ἰάκωβος ὁ Ναυπλιώτης» εἰς τὸν Ἱ. Ν. τῶν Ἁγίων Κων/νου καὶ Ἑλένης Κοζάνης (18/3),
- ❖ προήδρευσε: τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου (19/3) καθὼς καὶ τῶν Ἱερατικῶν Συνάξεων τῶν Ἐφημερίων: τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Μητροπόλεως εἰς τὸν Ἱ. Ν. Ἁγ. Τριάδος Δρεπάνου (20/3), τῆς Ἀρχ. Περιφέρειας Σερβίων εἰς τὸν Ἱ. Ν. Ἁγ. Γεωργίου Σερβίων (24/4) καὶ τῶν πνευματικῶν (ἐξομολόγων) εἰς τὴν Αἴθουσαν τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγ. Κων/νου & Ἑλένης Κοζάνης (26/4),
- ❖ ἐπεσκέφθη ὑπηρεσιακῶς τὸν Γ.Γ. Περιφ. Δυτ. Μακεδονίας κ. Ἀνδρέαν Λεοῦδη (26/3),
- ❖ παρέστη εἰς τὰς ἐνθρονίσεις τῶν Μητροπολιτῶν Τριφυλίας & Ὀλυμπίας κ. Χρυσσοστόμου εἰς Κυπαρισσίαν καθὼς καὶ Μεσσηνίας κ. Χρυσσοστόμου εἰς Καλαμάταν (31/3),
- ❖ ἐπεσκέφθη τὸν ἐορτάζοντα Νομάρχην Ν. Κοζάνης κ. Γεώργιον Δακὴν (23/4),

**Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης πρ. Πειραιῶς
κ. Καλλίνικος εἰς Σέρβια & Κοζάνη**

Τὴν 11^{ην} Μαρτίου τιμᾶται ἡ μνήμη τῆς ὁσίας Θεοδώρας, τῆς ἐκ Σερβίων βασιλίσσης τῆς

ΧΡΟΝΙΚΑ ■ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ■ ΣΧΟΛΙΑ

Ἄρτης, καί εἰς τόν Ἱ. Ναόν τῆς Ἁγίας Κυριακῆς Σερβίων ἐτελέσθη Ἀρχιερατικός Ἑσπερινός χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου πρ. Πειραιῶς κ. Καλλινίκου (10/3). Τήν δέ Κυριακήν Γ΄ Νηστειῶν (11^η Μαρτίου), τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, ὁ Σεβασμιώτατος κ. Καλλίνικος προεξῆρχε τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Συλλεΐτουργοῦ εἰς τόν πανηγυρίζοντα Ἱ. Ναόν τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου & Ἑλένης Κοζάνης.

Εἰς τήν Πανήγυριν τῆς Παναγίας Τρυπητῆς Αἰγίου

Ὁ Μητροπολίτης κ. Παῦλος συμμετεῖχε, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καλαβρυτῶν & Αἰγιαλείας κ. Ἀμβροσίου, εἰς τὰς λατρευτικάς ἐκδηλώσεις ἐπί τῇ πανηγύρει τοῦ ἱ. προσκυνήματος τῆς Παναγίας τῆς Τρυπητῆς (Ζωοδόχου Πηγῆς) εἰς Αἶγιον (12 & 13/4). Ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατά τόν Ἑσπερινόν καί ἐκήρυξεν τόν θεῖον λόγον.

Ἀφίχθη ἡ τιμία χεὶρ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς

Ἡ τιμία χεὶρ τῆς Μεγαλομάρτυρος καί Ἀθληφόρου Ἁγίας Παρασκευῆς ἀφίχθη ἐκ τοῦ ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου Ἁγίας Παρασκευῆς Κυνοπιαστῶν Κερκύρας εἰς τόν ὁμώνυμον Ἑνοριακόν Ἱ. Ναόν τῆς Κοζάνης. Ἡ ὑποδοχή ἔλαβε χώραν τήν 17^η Ἀπριλίου ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτην κ. Παῦλον καί πλῆθος πιστῶν, ἐνῶ καθημερινῶς τελοῦνταν Θεία Λειτουργία καί Ἑσπερινός. Τό ἱ. λείψανον παρέμεινεν εἰς τήν Κοζάνην ἕως τήν 24^η Ἀπριλίου.

Συνέντευξη σέ μαθητές

Ὁ Σεβασμιώτατος κ. Παῦλος δέχθηκε (στίς

7 Μαρτίου) τήν ἐπίσκεψη ἀντιπροσωπείας μαθητῶν τῆς Γ΄ τάξεως τοῦ 2^{ου} Γυμνασίου Κοζάνης, στούς ὁποίους καί παρεχώρησε συνέντευξη στά πλαίσια προγράμματος συνεργασίας τους μέ Γυμνάσιο τῆς Δανίας, μέ θέμα «Ὁψεις τῆς θρησκείας στήν Εὐρώπη». Ὅπως ἀναφέρεται καί στήν ἰστοσελίδα τοῦ Σχολείου: «... ὁ Μητροπολίτης ἀπάντησε μέ ὑπομονή σέ κάθε ἐρώτηση τῶν μαθητῶν. Μᾶς ἔδωσε τήν εὐκαιρία νά τόν γνωρίσουμε καλύτερα καί μᾶς μίλησε μέ ἀπλότητα καί ἀγάπη. Στό τέλος, μᾶς ἔδωσε τήν εὐχή του καί μᾶς προσέφερε σάν δῶρο λεμόνια καί μανταρίνια, τά ὁποῖα εἶχε φέρεи ἀπό τήν πατρίδα του. Ἀπ' αὐτή τήν ἐπίσκεψη θά θυμόμαστε πάντα τίς συμβουλές του πρός τοὺς νέους νά ἀναζητοῦν συνεχῶς τήν ἀλήθεια, χωρίς νά ἀρκοῦνται στήν ἐπιφάνεια τῶν πραγμάτων, καί πῶς ὁ δεσμός μεταξύ ὄλων τῶν ἀνθρώπων ἀνεξαρτήτου πίστεως εἶναι ἡ ἀγάπη καί ἡ φιλία».

Ἄλλες εἰδήσεις

Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ἐνέκρινε, στίς Συνεδρίες τοῦ Ἀπριλίου, τήν ἐπιχορήγηση πού λαμβάνουν ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος οἱ 810 τρίτεκνες χριστιανικές οἰκογένειες τῆς Θράκης. Τό ποσό γιά τό δίμηνο Μαρτίου - Ἀπριλίου ἀνῆλθε στά 184.292,00 €.

Θετική ἐνέργεια τοῦ Μητροπολίτη Σερβίων – Κοζάνης (Ἀναδημοσίευση ἀπό τόν τοπικό τύπο – ΠΡΩΙΝΗ, Τετάρτη 28 Φεβρουαρίου 2007)

Θετική εἶναι ἡ ἐνέργεια τοῦ Μητροπολίτη Σερβίων καί Κοζάνης κ.κ. Παύλου, νά εἰσακούσει τήν ἐπιθυμία πολλῶν ἐνοριτῶν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἁγ. Νικολάου Κοζάνης, οἱ ὁποῖοι ἐπειδὴ ἐργάζονται τὸ ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς, ζήτησαν νά τελεῖται καί δεύτερη ἀκολουθία τῶν Χαιρετισμῶν.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης ἔδωσε τήν ἐγκρισή του λοιπόν καί ἔτσι ἀπό τήν Παρασκευῆ 2 Μαρτίου καί καθόλη τῇ Μ. Τεσσαρακοστή, θά τελεῖται καί δεύτερη ἀκολουθία τῶν Χαιρετισμῶν τήν Παρασκευῆ, ἡ ὁποία θά εἶναι συντομότερη, ἀπό τίς 8.45 ἕως καί τίς 9.45 τὸ βράδυ. Ἡ πρώτη ἀκολουθία ἀρχίζει βέβαια κανονικά στίς 6.30 τὸ ἀπόγευμα καί τελειώνει στίς 8.15 τὸ βράδυ.

ΧΡΟΝΙΚΑ ■ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ■ ΣΧΟΛΙΑ

Ἡ Ἱερὰ Εἰκόνα τῆς Παναγίας Ζιδανίου

Σύμφωνα μὲ τὸ παλαιὸ εὐλαβικὸ ἔθιμο, ἡ θαυματουργικὴ εἰκόνα τῆς Παναγίας Ζιδανίου τὴν Παρασκευὴ τῆς Διακαινησίμου μεταφέρεται στὴν Κοζάνη πρὸς βοήθειαν καὶ ἁγιασμόν. Ἡ ὑποδοχὴ τῆς γίνεται στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ μεταφέρεται στὸν Μητροπολιτικὸ Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Τὴν Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ, 15 Ἀπριλίου 2007, μὲ τὴ συμμετοχὴ τῶν Σεβασμιωτῶν Μητροπολιτῶν: Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωήλ, Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Θερμῶν κ. Δημητρίου καὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ. Παύλου, τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, τῶν ἀρχόντων καὶ τοῦ χριστεπώνυμου πληρώματος τῆς πόλεως, μεταφέρθηκε ἀπὸ τὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης μὲ πάνδημη λιτανεὶα διὰ μέσου τῶν κεντρικῶν ὁδῶν τῆς πόλεως, μὲ κάθε ἐπισημότητα καὶ

εὐλάβεια, στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ὅπου καὶ ἐναποτέθηκε πρὸς προσκύνηση.

Ἡ χειροτονία τοῦ διακόνου π. Ἀμβροσίου εἰς πρεσβύτερο

Στις 17 Μαρτίου 2007, στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Κοζάνης, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Παῦλος τέλεσε τὴν εἰς πρεσβύτερο χειροτονία τοῦ Ἀρχidiaκόνου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως π. Ἀμβροσίου Σταμπλιάκα. Ἡ χειροτονία τελέσθηκε σὲ συγκινητικὴ ἀτμόσφαιρα, μὲ τὴ συμμετοχὴ πολλῶν ἱερέων καὶ τὴν παρουσία πλήθους λαοῦ, συγγενῶν καὶ φίλων. Ὁ Σεβασμιώτατος ἐξήρε τὸν ζῆλο, τὴν εὐκρίνεια καὶ τὴν ἐργατικότητα, χαρίσματα ποὺ διακρίνουν τὸν π. Ἀμβρόσιο, ἐνῶ τοῦ ἀπένευμε καὶ τὸ ὄφθικιο τοῦ Ἀρχιμανδριτοῦ. Ὁ π. Ἀμβρόσιος τοποθετήθηκε ὡς ἱερατικὸς Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παναγίας Φανερωμένης Κοζάνης.

